

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 86 petih vrst v Din 2, do 100 vrst v Din 2.50, od 100 do 300 vrst v Din 3, večji inzerati petih vrst Din 4.—. Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopis se ne vračaja.

UREJNISTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101. SLOVENJ GRADEC, Slomškov trg 5. — Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Vprašanje ruskega izhoda v Sredozemlje

Tako v Moskvi kakor v Ankari demantirajo vesti o ruskih ultimativnih zahtevah Turčiji — Vprašanje Dardanel bo rešeno v okviru prijateljskih razgovorov — Danes poda turški ministrski predsednik obširen ekspozé v veliki narodni skupščini

Moskva, 12. julija. AA. (DNB). Agencija Tass je objavila sporočilo, v katerem pravi, da so bile v zadnjem času v inozemskem tisku razširjene vesti, da je baje sovjetska vlada poslala turški vladi ultimatum z gotovimi teritorialnimi zahtevami. Agencija Tass je pooblašena sporočiti, da vse te vesti ne odgovarjajo dejstvom.

Ankara, 12. jul. e. Na merodajnih mestih odločno demantirajo vse vesti, češ da je ruska vlada poslala turški vladi ultimatum glede Dardanel in ozemlja v Armeniji, ki ga baje Rusija zahteva od Turčije. Turška vlada je sedaj celo odredila policijsko preiskavo, da se ugotovi, kje je izvor teh vesti.

Pač pa naglašajo v političnih krogih v Ankari, da bo vrnitvi ruskega poslanika Terentijeva v Ankaro vprašanje Dardanel gotovo stavljeno na dnevni red, toda to vprašanje bo rešeno v okviru prijateljskih razgovorov in v okviru motreuxške konvencije. V Ankari izrecno naglašajo, da so vse druge vesti o tem vprašanju izmišljene in tendenciozne.

Moskva, 12. jul. z. Exchange Telegraph poroča, da sta Stalin in Molotov včeraj sprejela sovjetskega poslanika Terentijeva v Ankari, ki je bil pozvan v Moskvo na poročanje. Stalin in Molotov sedaj skrbno proučujeta njegovo poročilo.

Kakor napovedujejo v poučenih moskovskih krogih, se bodo takoj nato pričela pogajanja s Turčijo glede ureditve novega režima v Dardanelah, ki bi omogočil večjo kontrolo Rusije nad izhodom v Sredozemsko morje.

Ankara, 12. jul. e. Izve se, da bo na današnji izredni seji turškega parlamenta podal predsednik vlade dr. Sajdam obširen ekspozé o notranji in zunanji politiki Turčije. Z ozirom na zadnje dogodke v Evropi in vesti, ki se širijo o nadaljnjem urejanju gotovih vprašanj, ki se nanašajo na južnovzhodno Evropo, pričakuje govor predsednika turške vlade z velikim zanimanjem.

Včeraj je bila tajna seja parlamentarne skupne turške narodne republikanske stranke. Na seji je podal ekspozé zunanji minister Saradzoglu. Kakor se izve, je Saradzoglu v svojem govoru zavračal navedbe nemške Bele knjige, kolikor se nanašajo na turško zunanjo politiko do Rusije. Prav tako je imel na seji daljši govor o turški zunanji politiki ministrski predsednik dr. Sajdam.

Novi vpoklici v Turčiji
Ankara, 12. jul. s. (Reuter). Turške vojaške oblasti v evropskem delu Turčije so

odredile za prihodnji teden vpoklic 17 letnikov konjenice, in sicer za one od 22. do 38. leta starosti.

Likvidacija francoske vojske v Siriji

Ankara, 12. jul. e. V turških merodajnih krogih vlada veliko zanimanje za usodo francoske armade v Siriji. Listi citirajo londonski »Daily Telegraph«, ki pravi, da je general Mittelhauser prvotno res nameraval s svojo armado ob strani Anglije nadaljevati borbo, da pa si je potem premislil ter je zato prišlo do spora med njim in šefom njegovega štaba. Prav zato je šef štaba prestopil mejo v Palestini.

V Ankari naglašajo, da je sedaj vprašanje francoske armade v Siriji likvidirano. Zagotovljeno je, da ta armada v nobenem primeru ne bo služila agresivnim namenom. Obenem pa ta armada tudi ne bo razpuščena. Tega ne žele niti velesile, ki smatrajo, da je francoska vojska v Siriji potrebna za vzdrževanje reda.

Ruske ladje v Črnem morju

Sofija, 12. julija. e. Tukaški italijanski novinarji so izvedeli na merodajnih mestih, da so popolnoma neresnične vesti, razširjene v inozemstvu, češ da so ruske vojske ladje zaplele v bolgarske teritorialne vode v Črnem morju.

Angleške petrolejske ladje v ruskih lukah

Bukarešta, 12. julija. s. (Ass. Press). Veliko pozornost je vzbudilo dejstvo, da so prazne angleške petrolejske ladje iz rumunskih luk odplule v ruske pristanišča.

Maršal Petain - poglavar francoske države

Ostavka predsednika republike Lebruna — Petain o obnovi Francije na novih temeljih

Zeneva, 12. julija. AA. (Stefani). Današnji francoski uradni list prinaša tale proglas maršala Petaina, ki ima na osnovi sklepov francoskega narodnega predstavništva ustavnopravni pomen.

Jaz, Filip Petain, maršal Francije, na osnovi ustavnega zakona z dne 11. julija 1940 objavljam, da stopam na položaj poglavarja francoske države. Na osnovi istega ustavnega zakona predpisujem sledeče: Ukinja se čl. 2 zakona od 25. februarja 1870. V Vichyju 1. julija 1940. Filip Petain.

Zeneva, 12. julija. AA. (Stefani). Po vestih iz Vichyja bo predsednik republike Albert Lebrun v zvezi z izvolitvijo maršala Petaina za novega šefa države dal danes opoldne ostavko na položaj predsednika republike.

Bern, 12. julija. AA. (DNB). Uradno poročajo iz Vichyja, da je maršal Petain na osnovi nove ustave podpisal tri ustavne akte, ki bodo že danes objavljeni v uradnem listu. Maršal Petain prevzema oblast predsednika republike in predsednika vlade. Maršal Petain ima od sedaj naslov »šefa francoske države«. Maršal Petain izvršuje vso oblast v sodelovanju z ministri, ki so mu odgovorni. Do sestanka novih predstavniških domov izvršuje Petain tudi zakonodajno oblast. Po konstituiranju novih domov bo imel maršal Petain v času resnih notranjih kriz istotako zakonodajno oblast. Senat in parlament ostane sta še nadalje, dokler ne pride na njihovo mesto novo predstavniško telo, kakor ga predvideva nova ustava. Parlament in senat se sestanejo lahko edino na poziv maršala Petaina.

Zeneva, 12. jul. e. (DNB). Maršal Petain je imel smoti po radiu govor, v katerem je najprej ugotovil, da mu je narodna skupščina poverila široka pooblastila. Ta sklep bo omogočil francoski vladi, da bo delala za obnovo države na popolnoma novih podlagah. Vlada je bila morda v največjih težavah, kar jih je Francija sploh kdaj imela. Potrebno je, da se vzpostavi prometne zveze v državi in da se »francozi vrnejo k svojim ognjiščem in k svojem delu.

Glede Anglije je izjavil, da se napad angleškega brodevoja na pol razorožene francoske ladje v nobenem primeru ne more opravičiti. Francija nima namena, da nadaljeval maršal Petain, da bi svoje brodevoje izročila Nemčiji. Komaj včeraj je Anglija zapustila Francijo, danes pa jo je že napadla.

V nadaljnjem govoru je podal podrobnosti o novi politični strukturi v Franciji. V bodoče bo francoska vlada obstajala iz 12 ministrov, ki jim bodo dodeljeni generalni tajniki. Na čelu vsake province bo guverner. Administrativna uprava bo svobodna. Državni uradniki, ki jih formalnosti ne bodo ovirale, bodo opravičali svoje naloge mnogo hitreje. Maršal Petain je izjavil, da je vlada sklenila prenesti svoj sedež v zasedeno ozemlje. Prošla bo nemško vlado za dovoljenje, da svoj sedež prenese v Versailles, če bo to mogoče.

to, da se ohrani ono, kar je najbolje v francoskem plemenu.

Zeneva, 12. julija. AA. Radio je objavil govor maršala Petaina ter nato poročal, da bo na osnovi prvega člena nove ustave maršal Petain proglašen za vodjo

nacije. Dokler ne stopi v veljavo nova ustava, bo maršal Petain vršil zakonodajno oblast. Dokler se ne sestane novo narodno predstavništvo, bosta dosedanja doma še naprej obstojala, toda sklicevali ju bodo samo po sklepu maršala Petaina.

Absolutizem maršala Petaina

Angleška kritika nove francoske ustave

London, 12. jul. s. (Reuter). J. Cox komentira v angleškem radiu novo francosko ustavo, kakor jo je v včerajšnjem govoru spregovoril maršal Petain. Predsednik pravi predavatelj, da upravna ureditev države v provinci nikakor ne pomeni novega režima. Tako ureditev je poznala Francija že pred revolucijo pod bourbonsko oblastjo. Šele potem je bil uveden sistem prefektur in departamentov, ki je imel namen, da odstrani provincializem. Sedanja nova ureditev pa bo zopet ojačila separatistične tendence v Franciji in predavatelj zato misli, da je ta nova ureditev nastala pod tujim vplivom. Maršal Petain je že sonči imenoval vseh 12 guvernerjev novih provinc.

Nadalje pravi predavatelj, da je prav za prav z včerajšnjim govorom maršala Petaina dosednji predsednik francoske republike Lebrun odpuščen. Na njegovo mesto je stopil maršal Petain sam, ki združuje kot šef francoske države, kakor se uradno glasi njegov naziv, funkcijo predsednika in ministrskega predsednika. Njegova oblast je absolutna, kar ima pravico, da skliče parlament in senat samo, kadar to želi. Zakone medtem lahko izdaja sam. Tretji važni moment je prenos sedeža francoske vlade iz Vichyja v Versailles, za kar je vlada naprosila za dovoljenje nemško vlado. Predavatelj izraža domnevo, da se francoska vlada enako kakor po katastrofi leta 1870 zato ni hotela preseliti direktno v Pariz, temveč gre raje v Versailles, da se izogne nevarnosti sovražnega razpoloženja pariškega prebivalstva.

Italijanski in španski očitki Franciji

Rim, 12. jul. (DNB). »Giornale d'Italia« ponovno z vsem poudarkom podčrtava na podlagi zgodovine zadnjih let, da je tudi Francija odgovorna za sedanjo vojno. List pravi, da je sicer res Anglija prevzela iniciativo za vojno, da pa ji je Francija zelo rada sledila. Brez signala nemške pomoči ne bi bila Anglija mogla provocirati vojne. Zato ima torej Francija danes enako krivdo na prelivanju krvi kakor Anglija.

Razlika med Francijo in Anglijo v tej vojni politiki je samo ena tako glede sankcij napram Italiji. Kakor tudi glede vojne napram Nemčiji: Anglija je prevzela iniciativo. Francija pa ji je sledila. Toda brez takojšnje in solidarne pomoči Francije ne bi izolirana Anglija nikdar povzela iniciative niti proti Italiji niti proti Nemčiji. Prostovoljna solitrida Francije je bil torej bistveni predpogoj angleške agresivne politike in v tem leži glavna krivda Francije.

Madrid, 12. jul. AA. (DNB). List »Madrid« prinaša članek o sedanjem položaju. Pravi, da sta si Anglija in Francija bili

prilastili vlogo orožnikov na svetu in da sta si v tem svojstvu prilastili največja bogastva tega sveta. Zaradi tega so smatrali vse francoske vlade, da je v interesu Pariza, da ostane španija vedno slaba. Toda sedaj je prišel dan obračuna, pravi list. Po porazu Francije poskušajo francoski krogi ustvariti sedaj gotovo razpoloženje za njih pri zmagovalcih. Toda mi smatramo, da ne moremo vzeti resno zagotovila o temeljiti spremembi političnega kurza v Franciji, dokler bodo v francoski politiki imeli vlogo Eduard Herriot, Paul Boncour in Paul Reynaud.

Poslanik Plotnikov v Ljubljani

Ljubljana, 12. jul. h. Z današnjim jutranjim vlakom je prispel v Ljubljano prvi sovjetski poslanik v Jugoslaviji Viktor Andrejevič Plotnikov. Poslanik je odšel s svojim spremstvom v hotel Union. Po kratkem odmoru se je odpeljal z avtomobilom na Gorenjsko.

Naš poslanik pri Kalininu

Moskva, 12. jul. AA. (Tass). Predsednik vrhovnega sovjeta Kalinin je sprejel včeraj jugoslovenskega poslanika dr. Gavrilovića, ki mu je izročil svoje poverilnice.

Novi bolgarski poslanik v Moskvi

Moskva, 12. julija. AA. (DNB). Novi bolgarski poslanik v Moskvi Ivan Stamenov je prispel včeraj z letalom v Moskvo. Na letališču so ga sprejeli in pozdravili šef protokola Barkov in osebe bolgarskega poslanništva.

Zakaj je bil izpuščen general Antonescu

Bukarešta, 12. jul. z. Exchange Telegraph poroča, da je železna garda postavila ultimativne zahteve glede zaprtega generala Antonescu, nakaš se le je vlada odredila, da ga zopet izpušče iz zapora. General Antonescu, ki je bil še le pred par dnevi nominiran kot bodoči rumunski ministrski predsednik, je vodja ekstremne struje železne garde. S svojim brezpogojnim podpiranjem nemške politike tudi glede madžarskih zahtev od Rumunije, je prišel v ostro naprotje s politikom kralja Karola, zaradi česar so ga zaprli.

Poslanik Bulitt v Madridu

Madrid, 12. jul. AA. (Reuter). Včeraj je prispel s francoske meje v Barcelono ameriški poslanik v Franciji Bulitt z več člani poslanništva. Danes prišče Bulitt v Madrid.

Nemčija in Italija za mir na Balkanu

Interesi obeh držav so v ohranitvi gospodarske stabilnosti in dobrih odnosov med balkanskimi državami — Razčiščen položaj Madžarske

Berlin, 12. jul. s. (DNB). K monakovskim razgovorom med nemškimi, italijanskimi in madžarskimi državniki pripominjajo v merodajnih krogih v Berlinu, da so ti razgovori še enkrat pokazali solidarnost oziroma Berlin v vseh vprašanjih, ki se tičejo vojne in mira. Ta solidarnost se razteza na vsa področja, ki so važna za aktivno nadaljevanje vojne ali za preskrbo Nemčije in Italije z vsem potrebnim materialom.

Interesi Nemčije in Italije ne obstoje samo v tem, da se ohrani na Balkanu gospodarska stabilnost, temveč zahtevajo predvsem, da se ustvari na Balkanu mir, ki bo omogočal trajne in pravične dobre odnose balkanskih držav med seboj. Nemčija in Italija sta dovolj močni, da bosta znali ta mir očuvati ter bosta odstranili vse razloge za sovraštvo med balkanskimi narodi.

V nasprotju z angleško politiko, kakor je postala še bolj razvidna iz najnovejše Bele knjige, opozarjajo v Berlinu na konstruktivno delo oziroma, ki se je zopet pokazalo v Monakovem.

Rim, 12. jul. j. (DNB). K monakovskim razgovorom piše »Giornale d'Italia«, da je bil ob tej priliki ponovno razčiščen položaj Madžarske, kakor tudi vseh problemov južnovzhodne Evrope v smislu načrtov onih veljavi. Brez dvoma zasluži Madžarska ob priliki pravične nove ureditve Evrope pozornost tem bolj, ker je Madžarska v nasprotju z vsemi drugimi državami Podunavja in Balkana dokazala, da temelji nje-

na politika na sodelovanju z Italijo in Nemčijo, ne pa na premišljenih manevrih in oportunističnih prilikah.

List pravi dalje, da je naloga osnih velesil tudi v sedanjih zadnjih in najslabše fazi vojne dvojna: da se evropski konflikt, kolikor je to le mogoče, lokalizira ter se tako prepreči sovražni manevri, ki bi imeli namen, da povzročijo nove zmešnjave in nova vojna ognjišča. Tako bo tudi položaj Madžarske rešen enako kakor vsa druga vprašanja, ne z motnjami, temveč po iniciativi osnih velesil. Sedanji trenutok pa še ni primeren za definicijo vseh odprtih vprašanj, kajti zaenkrat je v ospredju borba na nož proti angleški hegemoniji.

Budimpešta, 12. jul. AA. (MTI). Na kosilu, ki so ga priredili člani vlade po vrnitvi predsednika vlade in zunanjega ministra iz Monakovega, je imel ministrski predsednik grof Teleki govor. Dejal je, da ne more mnogo povedati o razgovorih v Monakovem, češ da uradno sporočilo vsebuje vse. Bistveno je, je dejal grof Teleki, da se je razgovor vodil med predstavnikih treh držav. Ker so naši interesi paralelni in skupni, je dejal Teleki, ni treba govoriti o podobnostih. Ozačje, ki smo ga našli, še potrjuje to, kar je bilo povedano v uradnem poročilu. Našli smo največje zaupanje z vseh strani, ter so nam bila izražena čustva najiskrenejšega prijateljstva. Pokazati se meramo vredni tega prijateljstva. Na koncu kosila so člani vlade navdušeno pozdravili Hitlerja in Mussolinija.

Ameriško oboroževanje

V štirih letih se bo število vojne mornarice podvojilo Ameriško časopisje za totalitarno obrambo

Washington, 12. julija. e. (Reuter). Reprezentančna zbornica in senat sta sredi leta zakonski načrt, ki daje pooblastilo za izdatke 4 milijarde dolarjev. Od te vsote se mora zgraditi do leta 1944 brodevoje, ki bo obsegalo 35 oklopnih, dva nosilca letal, 88 križark, 378 rušilcev in 180 podmornic. skupaj 700 vojnih ladij, dočim jih imajo dosedaj v Zedinjenih državah samo 369. Ta zakonski predlog je bil predložen predsedniku Rooseveltu v podpis.

New York, 12. julija. AA. (DNB). Vse ameriško časopisje objavlja Rooseveltovo poslanico ter posebno poudarja prepričanje, da Zedinjene ameriške države ne bodo poslane v Evropo niti enega vojaka. Razen tega se listi zelo zavzemajo za oboroževanje in v zvezi s tem zlasti omenjajo nove milijarde, ki jih bodo Zedinjene države uporabile za totalitarno obrambo.

»New York Times« pišejo, da ni niti najmanjšega dvoma, da je ameriški narod pripravljen izdati ogromne vsote za obrambo države. Potrebni pa so boljši načrti in temeljitije delo v vojni industriji ter večja svoboda delovanja vodilnih osebnosti. Če se oboroževanje ne pospeši in s njegova izvedba ne poenostavi, bodo Zedinjene države kljub visokim odobrenim kreditom naletele glede tega na velike težave.

Hullova izjava

Washington, 12. jul. s. (Columb'a B. C.). Zunanji minister Hull je izjavil včeraj no-

vinarjem, da so nemški poslaniki »kušali izvajati na vlade nekaterih srednjeameriških držav pritisk glede stališča, ki naj bi ga te države zavzele na vseameriški konferenci v Panami, ki se prične 20. t. m.

Za tretjo Rooseveltovo kandidature

Washington, 12. jul. e. (Reuter). Včeraj je 64 demokratičnih članov predložilo reprezentančni zbornici deklaracijo, v kateri zahtevajo, da se Roosevelt t. etič izvoli za demokratskega kandidata. Izjavili so, da bi pomenila Rooseveltova izvolitev popolno ohranitev ameriške demokracije.

Gospodarsko sodelovanje z Anglijo

Washington, 12. julija. AA. (DNB). Ameriški finančni minister Morgenthau je povabil na obisk v Ameriko angleškega finančnega ministra. Uradno sporočajo, da bo namen tega obiska razprava o ureditvi »otvornih tehničnih in drugih vprašanj obeh finančnih ministrstev.« Associated Press pravi v zvezi s t. m. da bodo ob tej priliki razpravljali o novih metodah gospodarskega sodelovanja med Anglijo in Zedinjenimi državami.

Curich, 12. jul. Beograd 10. London 16.30, New York 41.50, Milan 22.30, Madrid 40, Berlin 17.60.

Vsak dan za deset milijonov dolarjev letal

Beaverbrook poroča o delovanju ministrstva za letalsko proizvodnjo

London, 12. jul. s. (Reuter) Ministrstvo za letalsko proizvodnjo lord Beaverbrook je podal snovi pred lordsko zbornico poročilo o delovanju svojega ministrstva.

Sporočilo je, da je ministrstvo vsak dan, odkar je bilo ustanovljeno, nakupilo v Zedinjenih državah za 10 milijonov dolarjev letal, pri tem pa so računana že tudi ona letala, ki jih je naročila v Ameriki francoska vlada, pa jih je pozneje prevzela angleška vlada na svoj račun. Skupno je bilo v tem času v Zedinjenih državah izdanih za 1 milijardo dolarjev naročil. Lord Beaverbrook je poudaril, da je program njegovega ministrstva zelo enostaven: kupiti vsa letala, ki jih je mogoče dobiti. Ameriške tovarne so vsa naročena letala dobavljale pravočasno in so celo izvršile še več nego je v programu. Naročila v Ameriki ne pomenijo, da bi Angliji manjkalo letal, toda v sedanji vojni je potrebna vedno več letal.

Ministrstvo potrebuje tudi čim večje količine aluminija za letalsko proizvodnjo. Apel, ki ga je naslovil minister na prebivalstvo za prostovoljno oddajo aluminija, je imel največji odziv.

London, 12. jul. s. (Reuter) V Anglijo je dospela nova skupina novozelandskih letalcev. Vsi so že izveščani, bodo pa še nekaj časa trenirali v Angliji, preden stopijo v akcijo.

Kralj in Churchill na inspekciji

London, 12. jul. s. (Reuter) Kralj Jurij VI. in ministrski predsednik Churchill sta včeraj nadzirala razne obrambne naprave v vzhodni Angliji. Kralj se je mudil v East Angliji, ministrski predsednik pa ob južnozgodnji obali.

Izjava Lloyda Georgea

London, 12. jul. AA. (Reuter). Na včerajšnji seji parlamenta je bilvi predsednik vlade Lloyd George med drugim dejal, da Velika Britanija ne bo trpela lakote, pa naj sovražnost dosežejo kakršnokoli obseg. Pripomnil je, da med tem ko za sovražnika bliskovita vojna v resnici pomeni plus, pomeni za Veliko Britanijo, če se upoštevajo lastnosti njenega ljudstva, samo daljšo vojno.

Nemška letala nad Anglijo, angleška nad Nemčijo

Dan za dnevno napadajo nemška letala angleška mesta, prav tako pa angleški bombniki nemško ozemlje

London, 12. jul. s. (Reuter). Letalsko in notranje ministrstvo sta izdala snovi komunikacije, ki pravi:

Nemška letala so izvršila v četrtek zvečer več napadov na mesta ob južni angleški obali. Zadetih je bilo z bombami več hiš, kar je povzročilo več človeških žrtev, med njimi tudi smrtno. Angleška letalska letala in protiletalska toplotnost so prizadela nemški letalovalec velike izgube. Ugotovljeno je, da je bilo najmanj 22 nemških letal sestreljenih v teku dneva, in sicer 13 bombnikov, 8 lovskih letal in 1 hidroplan. Tri izmed teh letal je sestrelilo protiletalsko toplotnost, 18 so jih uničila letalska letala, eno pa je sestrelilo izvidniško letalo obalne poveljstva.

Poleg navedenih letal je bilo več drugih nemških letal tako močno poškodovanih, da ni verjetno, da so se mogla vrniti v svoja oporišča. Angleške izgube v letalskih bitkah nad Anglijo v četrtek znašajo 4 letalska letala, vendar je ugotovljeno, da sta se pilota dveh letal rešila.

London, 12. jul. s. (Reuter). Podatki sinočnjega komunikacije letalskega in notranjega ministrstva, ki navajajo sestrelitev 22 nemških letal, se nanašajo samo na letalske bitke do snovi ob 21. Medtem se je izvedelo, da so v teku noči izvršili nemški bombniki nove napade na južno-zahodno in južnozahodno Anglijo. Ob južnozahodni obali so po zasebnih poročilih ponoči sestrelila angleška letalska letala dve nadaljnji nemški letali. Nemška letala so vrgla ponoči na več mestih bombe, ne da bi povzročile resno škodo.

London, 12. jul. s. (Columbia B. C.). Pri včerajšnjih nemških letalskih napadih na Anglijo je bilo po podatkih, ki so bili na razpolago snovi, ubitih najmanj 10 oseb, ranjenih pa mnogo več. Jutranja poročila pravijo, da se je število smrtnih žrtev povečalo na približno 30.

London, 12. jul. s. (Reuter). Jutri sta izdala notranje in letalsko ministrstvo komunikacije, ki pravi: Sovražna letala so v pretekli noči preletela na več točkah vzhodno in južnozahodno angleško obalo ter vrgla na nekaj mestih bombe. Nekaj hiš je bilo poškodovanih, število žrtev je majhno, nobena med njimi ni težjeja značaja.

London, 12. jul. s. (Reuter). Po uradnih

podatkih je bilo v zadnjih 6 dneh nad Anglijo sestreljenih 60 nemških letal, ob 18. junija dalje, ko so se začeli intenzivnejši nemški napadi na Anglijo, pa skupno že skoraj 100 letal.

London, 12. jul. s. (Reuter). Letalsko ministrstvo je javilo snovi, da so angleški bombniki v sredo napadli vojaške objekte v severni Franciji in Nizozemski. Napadli so letalske ladje v kanalih in druge cilje. Zvečer so angleški bombniki napadli nemško letališče pri Boulogneu in uničili najmanj 5 nemških letal, poškodovali pa več drugih. Prvi napad na letališče je izvedla skupina bombnikov v strmoglavem letu. Letala so se spustila skozi oblak dežja in megle, tako da je bila protiletalska obramba popolnoma presenečena. Vrženih je bilo več visoko eksplozivnih bomb. Deset minut pozneje je sledil nov napad, na skupino 20 letal, razmeščenih na polju v bližini hangarja. Drugi napadi so bili izvršeni na letališče v St. Omeru in pri Amiensu. Na slednjem so bombe padle v bližino hangarjev. Šest angleških letal se ni vrnilo s teh poletov.

Nemško poročilo o izgubi angleške trgovinske tonaže

Berlin, 12. julija. AA. (DNE). Nemškim podmornicam se je posrečilo v teku zadnjih 6 tednov potopiti okoli 609.900 ton sovražnega trgovinskega brodogoja. Te izgube bodo zadele Veliko Britanijo tem običnejše, ker je angleško gospodarstvo na vseh poljih popolnoma navezano na dopolnilni uvoz. Za angleško prehrano obstoja stalna potreba uvoza. Živeža uvaža Anglija okoli 80%, gotovih surovin za vojno industrijo, kakor n. pr. za proizvodnjo aluminija pa celo skoraj 100%. Pred vojno je morala Anglija uvažati 96% vseh svojih potreb nafte, ker domača proizvodnja pokriva samo 4% potreb v normalnem mirnem času. Izguba omenjene trgovinske tonaže je za Anglijo navzile zapletli norveških, danskih, nizozemskih, belgijskih in francoskih ladij tem običnejšija, ker je bila skupna tonaža angleške trgovinske mornarice ob začetku vojne za približno milijon ton manjša kot v začetku svetovne vojne.

Anglija bo prevzela zaščito Irske

V kratkem bo angleška vlada izdala obrambne ukrepe za varnost Irske

London, 12. jul. s. (Columbia B. C.). Pričakujejo, da bo Anglija v kratkem prevzela mornariške, vojaške in letalske ukrepe, da zaščiti Irsko pred možnostjo nemškega napada.

Belfast, 12. jul. s. (Reuter). Ministrski predsednik ulstrske vlade lord Cragavon je podal včeraj v ulstrskem parlamentu izjavo, da je irski ministrski predsednik De Valera dokončno odklonil načrt za skupno obrambo Irske in Ulstra.

Dodatno k tej izjavi je objavil lord Cragavon še uradno pojasnilo, ki pravi, da je bil ta načrt zamišljen v takem smislu, da bi bila nepotrebna vojaška pomoč Anglije. Obenem poudarja lord Cragavon, da Irska ne bo podvržena nobenemu koraku, da bi

opustila svojo nevtralnost, na drugi strani pa Ulster nikakor ne more pristati, da bi iskal zatočišča zase v nevtralnosti. Politika Ulstra ni sobična, temveč je v interesu imperija. Ulster ne more dopustiti, da bi bilo zapadno krilo angleške fronte oslabiljeno.

New York, 12. jul. AA. (DNE). »Gaelic American« največji irski nacionalistični list v Zedinjenih državah piše o eventualnih ukrepih Velike Britanije na Irskem, da bi preprečila, da bi Nemčija zasedla svobodno državo. List svetuje de Valeri, naj se v tem za Anglijo kritičnem času ne pridruži Angliji, ker bi v tem primeru na Irskem nastala gotovo vstaja.

Sovražnosti v Sredozemlju

Napad italijanskih bombnikov na angleške vojne ladje

Rim, 12. jul. s. (Columbia B. C.). Davi je bilo javljeno, da so včeraj italijanski bombniki napadli na približno 12 točkah angleške ladje v Sredozemlju, kakor tudi važne angleške postojanke ob Sredozemskih obalah. Podrobnosti še niso na razpolago.

O napadu na linijsko ladjo »Hood« 9. julija poročajo naknadno, da je bila zadeta od dveh letalskih torpedov največjega kalibra in da najbrže več mesece ne bo sposobna za službo.

Ministrski predsednik Mussolini je izdal snovi ob priliki bitke med italijanskimi in angleškimi vojnimi brodogoji 9. julija dnevno povelje na mornarico, v katerem poveljuje uspeh italijanskih mornarjev kot prvo zmago nad angleškimi vojnimi brodogoji.

Rim, 12. jul. s. (DNE). Agencija Stefani javlja davi, da so italijanska letala včeraj od zore do mraka nadaljevala z neprestanimi napadi na angleško brodogoj in druge objekte v Sredozemlju. Ceravno še niso podrobnosti o teh napadih znani, je vendar že sedaj ugotovljeno, da so imeli napadi največji uspeh ter da je bilo več edinic angleške vojne mornarice zadetih od bomb največjega kalibra.

Rim, 12. julija. AA. (Stefani). V zvezi s pomorsko bitko v Jonskem morju se je londonskemu radiu zelo mudilo objaviti, kakor da je poročilo angleške admiraltete o tej borbi resno in dostojanstveno. Medtem ko da je italijansko poročilo oznanjeno in bombastično. Stvar na stoji tako, da so oportunistični razlozi narekovali resnost

angleškega sporočila, da ne bi bilo treba poročati o podrobnostih razvoja bitke. Z drugimi besedami povedano, London ni hotel priznati, da je dobil udarec. Angleški narod, četudi se ni pokazal bojevit v sedanji vojni, kar dokazuje vojna na Norveškem in v Flandriji, slavi pomorsko zmago pri Oranu, je bil in ostane sportski narod. Toda po angleških sportskih pravilih se kaznuje po dve leti izključitve vsakdo, ki na sportnem terenu ne prizna udarca, ki ga je dobil od nasprotnika in ki upa, da bo imel kakršnokoli korist od nasprotnikove plemenitosti ali raztresenosti sodnika. V sportnem posledju nastaja tu vprašanje časti ter je vsakemu jasno, da koliko časa bi morala biti Anglija diskvalificirana, če ne prizna dejstev v vojni.

Evakuacija Aleksandrije

Aleksandrija, 12. julija. AA. (Reuter). Dozdej je bilo okoli 80.000 oseb evakuiranih iz Aleksandrije, ki jo je v minulem tednu sovražnik napadel ponoči ter izvrševal ogled. Guverner Aleksandrije je izdal objavo, v kateri pravi, da odslej sicer ne v gotovih primerih ne bodo več dajale znaka za alarm. Če bodo na primer napadli letala letala visoko in izven cone nevarnosti, signal za alarm ne bo dan. Na osnovi neke ministrske naredbe so bile gotove ulice proglašene za zelo nevarne. Najemniki lokalov v teh ulicah lahko takoj prekinejo najemniške odnose ali pa plačujejo samo polovico najemnine. Razpravljajo tudi o tem, da bi vse mesto preglasili za nevarno cono. Prostovoljna evakuacija Aleksandrije se po vsakem napadu vrši v večjem obsegu.

Položaj pri Martiniqueu

Washington, 12. julija. AA. (Reuter). Zdi se, da bo sklenjen sporazum, ki bo odstranil nevarnost eventualnega francosko-angleškega pomorskega spopada pri otoku Martinique. Izve se, da je Cordell Hull interveniral snovi, da bi se našla ugodna rešitev. Zdi se, da bodo Francozi pristali na to, da pristanejo vojne ladje v Martiniqueu ali pa da bodo dovolili, da se te ladje internirajo v kakem nevtralnem pristanišču.

Zaposlenost v aprilu

Ljubljana, 12. julija. Aprila je bilo zavarovano v vsej državi pri krajevnih organizacijah osrednjega urada za zavarovanje delavcev 743.680 delavcev in nameščenec, ali 38.856 več, kakor marca. V primeri z aprilom lani je bilo zaposlenih 30.628 delavcev in nameščenec in več ali 4,3%. V primeri s številom zavarovancev predlanskim aprilu jih je bilo letos 38.305 več.

Od skupnega števila zavarovancev jih je odpadlo na področje dravske banovine 116.955 ali 15,72%. V to število je tudi vračunano članstvo bolniške blaginje Merkurja (960). Na področje banovine Hrvaške je odpadlo 32% zavarovancev, na vse druge banovine pa 52,28%.

V primeri z zaposlitvijo marca letos je naraslo število zavarovancev aprila na področju dravske banovine za 7,79%, na področju banovine Hrvaške 5,21%, na področju drugih banovin 5,03%.

Največji absolutni porast izkazuje delavstvo, zaposleno pri železnicih, cestnih in vodovodnih delih, in sicer 9569. V gozdarstvu in lesni industriji je bilo zaposlenih 8681 delavcev več, v kovinski in strojni industriji pa 6194.

Povprečna dnevna zavarovana mezda moških in žensk je znašala za vso državo 25,82% in je bila višja od aprila lanskega leta za 1,87 din, v primeri s prejšnjim mesecem pa za 41 par. Na področju dravske banovine je znašala 27,81 din, na področju banovine Hrvaške 27,22 din, na področju drugih banovin pa 24,36 din. Skupna zavarovana mezda za vso državo je znašala aprila 479,95 milijona din, medtem ko je znašala marca 447,78 milijona in aprila lani 462,86 milijona din. Porast skupne zavarovane mezde v Jugoslaviji je znašal v primeri z aprilom lani 7,54%.

Največji absolutni porast zavarovancev so izkazovali okrožni uradi v Beogradu (8800), v Ljubljani (6864), v Zagrebu (4829) in v Skoplju (2052). Nazadovanje zavarovancev so izkazovali uradi: v Petrogradu (6,32%), na Sušaku (9,19%), Nišu (1,73%) in Subotici (0,82%).

Aprila je bilo zavarovancev v starosti izpod 18 let s stalnim dnevnim zaslužkom do 8 din (vajenci in pomožni delavci) 69.889. Največ zavarovancev je bilo z zaslužkom do 24 din na dan, in sicer 262.362. Z zaslužkom nad 48 din na dan so bili 121.403 člani.

Sezona malin je čas lepega zaslužka

Novo mesto, 11. julija. Nealkoholne pijače, zlasti malinovec, je čedalje bolj uporabljajo. Do zadnjih let sem so bile maline pri nas le malo upoštevane. Popraševali so po njih le pri vatniki, ki so jih vključevali le za lastno rabo. Tako so vsako leto ostale v gozdovih velike množice malin brez koristi. V zadnjih letih pa se je tudi v tem oziru obrnilo na bolje. Naše slovenske maline, ki jih je mnogo po vseh naših obštrnih gozdovih, so dobile sloves in se izvažajo vsako leto v velikih množicah. Z nabiranjem malin zaslužijo preprosti ljudje prav čedne vsote. Ko dozore maline, odidejo v gozd cele vasi in ostanejo tam kar po tedne, dokler je sploh kaj malin.

Malin imajo obilo Gorjanci in še več kočevski gozdovi. Pa tudi Notranjska in Gorenjska ne zaostajata.

Nabiranje malin se vrši že nekaj let sem dobro organizirano. Tudi letos so že interesente na mestu ter pripravljajo nabiranje za velike izvozne tržnice v Zagrebu in Beogradu.

Letošnjo leto kažejo maline prav dobro. Nabiranci se že vesele dobe malin, saj jim donosna nabiranje lep denar, ki jim bo zlasti v teh hudih časih, ko rase draginja od dneva do dneva, v prav znatno odpomot. Pridni nabiranci zaslužijo čedno od 50 do 60 din, veččlanska družina pa še mnogo več. Maline že dozorevajo in je pričakovati, da bodo v drugi polovici meseca že pričeli nabiranje.

Hitajte in širiti
»Slovenski Nagod«!

Ljubljanski mestni svet

Gradnja mesarskih stojnic — Posojilo za tlakovanje Tyrševe ceste — Stavbišče za drž. žensko gimnazijo

Ljubljana, 12. julija. Na snovní seji mestnega sveta je župan dr. Adlešič na predlog razstavil protiletalske zaščite na veleselu, ki jo je obiskalo okrog 60.000 ljudi. Razstava je bila prirejena v glavnem za propagando in pouk, da so bili vsi občani podrobno in dobro poučeni kaj jim je treba pripraviti in kaj storiti v primeru potrebe za varstvo svojske življenja in imetja. Ker je bila propaganda za samopomoč že v ed razstavo uspešna, je tudi protiletalska zaščitna razstava imela tako velik uspeh, da so jo morali podaljšati. Razstava sama pa ne pomeni konca prizadevanj na tem polju, ker bo ustanovljena trajna šola, ki bo izveščala vse ekipe in vse prebivalstvo, da bo popolnoma pripravljeno tudi za najhujše nesreče. Na razstavi so zbrali mnogo gradiva za bodoči muzej, ki naj pomaga pri nazornem pouku.

G. župan se je nato spomnil odklovanja m. s. univ. prof. dr. Franceta Steleta, ki ga je nasea Akademija znanosti in umetnosti 6. julija izvolila za svojega rednega člana. Prav tako je izrazil svoje čestitke k izvolitvi za redne člane Akademije znanosti in umetnosti tudi gg. dr. Milanu Škerlju, dr. Maksu Samcu, dr. Milanu Vidmarju in skladatelju Lajovicu ter vsem novim dopisnim članom.

Za nameravani Dom onemoglih na Bokalcih je bilo predloženih 17 projektov. Razsodišče za njihovo oceno je spoznalo 16 izmed njih kot primernih za ocenjevanje. Po podrobnih proučitvah je sklenilo, da se prva nagrada ne podeli, razpoložljivi znesek pa razdeli po naslednjem vrstnem redu: 1. inž. arh. Tepina Marian dobi din 20.000 nagrade za projekt z geslom 5264; 2. inž. Ravnikar Edvard 15.000 din za projekt z geslom 2311; 3. inž. arh. Kombatović in inž. arh. Sedlar Saša 14.000 din nagrade za projekt z geslom 2605; 4. inž. arh. Tepež Robert in inž. arh. Jane Adrian din 13.000 nagrade za projekt z geslom 5792; 5. inž. arh. Kos Miroslav in inž. arh. Platner Jože dobita 10.000 din nagrade za projekt z geslom 7340; 6. inž. arh. Murko Stanko dobi 5000 din nagrade za projekt z geslom 1908 in 7. inž. arh. Loik Teodor dobi 4000 din nagrade za projekt z geslom 4135. Razsodišču predloženi projekti bodo razstavljeni prihodnji teden v Jakopičevem paviljonu.

Finančne zadeve

Za finančni odbor je poročal m. s. dr. Dermastja. Za gradbo novih mesarskih stojnic bo potrebnih pet in pol milijona dinarjev. Finančni odbor je sklenil, naj se porabi dva in pol milijona iz 15 milijonskega posojila pri Suzorju, ostali 3 milijoni pa iz prihrankov mestne občine v l. 1940. Iz posojila Suzorja se bo tudi porabilo 9 milijonov za tlakovanje in ureditev Tyrševe ceste, 1 milijon za kanalizacijo Opekarne ceste, 1 milijon za tlakovanje Zaloske ceste, 1 in pol milijona za gradnjo novega mestnega kopališča v Koleziji, 2 in pol milijona pa za tržnico Določitev teh investicij je bila sklenjena že prej in je bil predlog soglasno sprejet.

M. s. dr. Bohinjec je priporočal, naj bi se posvetila posebna pažnja Zaloski cesti, ob kateri stoji bolnica in drugi sanatoriji. Na tej cesti bo treba vsakekari čim bolj omiliti cestni ropot in šum ter škripanje tramvajskih voz, kajti razumljivo je, da potrebujejo bolniki kakor tudi zdravniki in stredo osebe čim več miru.

Poročevalec je nato omenil, da bo treba najeti dodatno posojilo v višini enega milijona din pri javni borzi dela v Ljubljani za delavske stanovanjske hiše.

M. s. dr. Bohinjec je pripomnil, da spada zidanje delavskih stanovanjskih hiš v splošni program mestne občine v pogledu stanovanjske kulture, agilnosti, ki jo kaže v tem pogledu mestna občina, pa skoraj škoduje, ker ostaja ob strani zasebna iniciativa. Za zidanje stanovanjskih hiš se ne zgane ne železniska uprava, ne banska uprava, a tudi Mestna hranilnica bi lahko organizirala sistematsko štednjo. Potrebna je tudi izrazitja zaščita stanovanjskih najemnikov, zlasti za one družine, ki imajo po več otrok.

M. svetnik Likar je naglašal, da je treba pri gradnji novih delavskih stanovanjskih hiš upoštevati res tisti sloj, za katerega bodo te hiše zidane, ne pa, da bi se namerščali v nova stanovanja ljudje, ki so že došli stanovali v dostojnih stanovanjih. Čuje se tudi, kako je mogoče, da zida neka zavarovalna družba v stari hiši stanovanja, ko smo vendarle že preživeli čase, ko so bila stanovanja po kletah. Ali je morda izdal dovoljenje za taka stanovanja mestni gradbeni urad?

M. s. Kraji je vprašal, kaj je z neko okrožnico mestnih uslužbencev, ki govori o tem, da se bodo zidale hišice za mestne uslužbence, ne pa za delavce, kakršen je bil sklep. Zidajo naj se hišice res za delavski sloj, za ljudi, ki stanejo sedaj po skrajno zanikarnih stanovanjih v raznih gromoznih jamah, na Gradu ter drugod.

Župan je na vprašanja govornikov o akcijah za delavske stanovanjske hiše odgovoril ter priporočil, da bi morala tudi industrijska podjetja, denarni zavodi in državne ustanove zidati stanovanjske hiše za svoje uslužbence ter prevzemati naloge, kakor jih prevzema mestna občina po zakonu in po svoji dolžnosti.

Ob tej priliki je bil prečitan samostojni predlog m. s. Andrejke kot predsednika upravnega odbora mestne imovine. Predlagatelj navaja v svojem predlogu, da stanuje v mestnih stanovanjskih hišah 91 železničarskih družin, 63 poštnih in 40 policijskih. Mestna občina naj pozove te ustanove, da bi zidale za svoje uslužbence stanovanjske hiše. Drugi predlog m. s. Andrejke se je glasil, naj bi mestna občina posredovala pri železniški direkciji, da bi končno podrli baraki ob starem pokopališču, ki sta last železniške direkcije.

Župan je pripomnil, da bo mestna občina pozvala hišne posestnike naj ne odklanjajo revnih stanovančev vsaj v teh časih, ker se sicer lahko zgodi, da bi morali hišne posestnike z zakonom prisiliti, da bi morali dajati vsem najemnikom stanovanja. Kar se tiče akcije za zidanje stanovanjskih hiš za revnejše prebivalce, predvsem za nižje mestne uslužbence, je mestna občina že nakupila zemljišča na periferiji. Ta zemljišča bo prodajala mestnim uslužbencem in drugim interesentom izmed revnih prebivalcev, ki bodo hoteli zidati,

po ugodnih pogojih, če ne brezplačno. Razen tega bo zagotovljen potreben kredit za stavbna dela.

Končno je bil sprejet predlog za najetje dodatnega posojila v znesku milijon din pri javni borzi dela v Ljubljani za delavske stanovanjske hiše.

Sprejeti so bili razni predlogi manj važnega pomena za nakup zemljišč po mestni občini, tako n. pr. za kanalizacijo ob Cesti na Brdo.

Sprejet je bil tudi nujni predlog, naj mestna občina uvede razlastilno postopanje za zemljišča ob Marmontovi ulici in Lepem potu, last dr. Kaiserja. To zemljišče obsega okrog 6000 kvadratnih metrov. Na njem nameravajo zgraditi novo poslopje ženske realne gimnazije. Za predlog se je toplo zavzel dr. Jože Behnjec, ki je opisal kot član »Društva šola in doma na tej gimnaziji, žalostne razmere zavoda, odkar je prešel v državno upravo. Ta zavod je najslabše dotiran in so njegove učilnice razkropljene po raznih poslopjih. Mestna občina naj bo nepopustljiva pred vsemi intervencijami proti razlastitvi.

Za gradbeni odbor je poročal m. s. prof. dr. Fran Stele. Na dnevnem redu so bili samo predlogi za parcelacije, ki so bili vsi soglasno odobreni.

Trošarinske zadeve

Trošarinski odbor je predlagal, naj bi se zavrnil ugovor samostanske mesne industrije v Stični zoper odločbo glede zavrnitve prošnje za povrnitev plačane mestne oglednine. Stiška mesna industrija se je pritožila na upravno sodišče in na državni svet, a dokler ne bo razsodbe, vztraja mestna občina na svojem odklonilnem stališču. — Ugovoru družbe »Alko« v Ljubljani zoper predpis mestne trošarine je bilo delno ugodeno. Končno je trošarinski odbor predlagal spremembo točke 6 pripomb k tarifi za mestno trošarino v proračunskem letu 1940-41 glede oprostitve plačila mestne trošarine na vino in žganje lastnega pridelka za lastno porabo. Sklenjeno je bilo, da se doseženi dovoljene trošarine proste količine vina znižajo od 400 na 150 litrov, od 600 na 200 litrov, od 800 na 250 litrov in od 1000 na 300. Glede na število družinskih članov uvoznikov, vinogradnikov. Predlog je bil soglasno sprejet.

Sprejet je bil še nujen predlog m. s. Andrejke glede zidanja poslopja kmetijske kontrole postaje ob Vilharjevi cesti. Mestni svet je aprila dovolil zidanje stanovanjske hiše kmetijske kontrole postaje pod pogojem, da kompletira severno fronto zemljišča. Ker pa sosedni interesi ne čajo prodati zemljišča, kmetijska kontrola postaja tega pogoja ne more izpolniti in je zato mestna občina odstopila od prvotne zahteve.

Nova pravila Mestne hranilnice

Zivahna debata se je razvila o novih pravilih Mestne hranilnice Ljubljanske. Po uredbi o občinskih hranilnicah, ki je izšla novembra lani, mora tudi naša Mestna hranilnica prilagoditi svoja pravila. V ta namen se je sestavil ad hoc poseben odbor članov mestnega finančnega in personalno-pravnega odbora ter upravnega odbora Mestne hranilnice. Odbor je izdelal nova pravila, ki so bila predložena mestnemu svetu, da bi jih odobrili, vendar pa so jih mestni svetniki prešli še istočasno s povabilom k seji mestnega sveta. Razumljivo je, da jih zaradi tega niso mogli preučiti.

V debati je m. s. dr. Jože Bohinjec predlagal nekatere spremembe pravil, da bi imela mestna občina večjo ingerenco na Mestno hranilnico ter da bi lahko njeni poslanci, odnosno župan, kadar bi se pokazala potreba, pregledali poslovanje Mestne hranilnice, kakor tudi, da bi mestna občina lahko razrešila delno ali pa v celoti upravni odbor hranilnice. Prav tako je predlagal nekatere spremembe glede doleob o odobritvi posojil, da bi bila posojila bolj varna.

M. s. Likar se je strinjal s predlogi dr. Bohinje, ter je poudarjal potrebo, da bi mestni svet smel po novih pravilih razrešiti posamezne člane ali ves upravni odbor.

Predsednik upravnega odbora Mestne hranilnice m. s. Josip Bahovec je izjavil, da so bila nova pravila temeljito proučena in da jih je treba čim prej uveljaviti, ker se mora postopanje prilagoditi uredbi o občinskih hranilnicah.

M. s. prof. inž. Hrovat je gajal, ker so bila nova pravila tako pozno predložena mestnim svetnikom, da jih niso utegnili proučiti. Zato je predlagal, naj bi sklepanje odložili za nekaj časa, da bi mestni svetniki pravila lahko proučili.

Končno so se zedinili na županov posredovalni predlog, da vrnejo pravila v definitivno redakcijo personalno-pravnemu odboru in finančnemu odboru, ki upoštevata predloge mestnih svetnikov.

Javni seji je sledila tajna seja.

Iz Dolenjskih Toplic

Ciril-Metodov kres v Dol. Toplicah. Pred praznikom sv. Cirila in Metoda so letos spet zagoreli kresovi na čast slovenskega blagovestnika. Tako je tudi solumsko društvo v Dol. Toplicah zažgalo velik kres, ki je daleč naokoli naznanjal, da tod prebiva rod, ki časti blagovest slovenskih apostolov. Tudi kolonija jeseniške mladine, ki je nastanjena v tukajšnji šoli, je pod vodstvom spremljajočega učitelja napravila kres in ga v večernih urah zažgala. Tako so gorili kresovi tudi po drugih okoliških grčih, dokaz, da se narod zaveda resnosti sedanjege časa in hoče javno pokazati svojo pripadnost k velikim slovenskim skupnostim. — Na praznik sv. Cirila in Metoda se je brala ob 8. v župni cerkvi sv. maša na čast slovenskega blagovestnika, katere so se udeležili zastopniki uradov, društev, v zdravilišču bivajoči invalidi ter kolonija jeseniške mladine pod vodstvom učitelja. Cerkveno slovesnost je povzročila zlasti lepo cerkveno petje pod vodstvom invalida in organista g. Marolta, ki se ravno ta čas mudil v zdravilišču.

Postani in ostani član Vodniške družbe!

Odlična francoska komedija
ŽENINA OSVETA
V zakonu razočarana mlada žena najde pota, da si zopet pridobi nezvestega moža.
V gl. vl.: Viviane Romance, Roger Duchesne in drugi. — KINO UNION, tel. 22-21.

PETER LORRE, največji dramski umetnik filmskega platna, v mojstrskem delu
ORLAKOVE ROKE
V glavnih vlogah poleg tega še: Frances Drake in Colin Clive, poznan iz filma »Frankenstein«. — Po noveli Maurice Renarda »Les mains d'Orlac«. — Film za gledalce izredno močnih živcev, film, ki ga boste pomnili še mesce....
PREMIERA DANES! — Ob 16., 19. in 21. uri. — KINO SLOGA, tel. 27-30

KINO MOSTE
Danes in jutri ob 20.30 uri izbran program:
Velefilm o nerojskih podvigih tujske legije
Poročnik indijske brigade
Errol Flynn — Olivia de Havilland
V tem filmu je na edinstven in monumentalen način prikazan juriš čete kopiljenikov na horde Indijcev.
Kriminalna drama iz pariškega podzemlja
Tajinstvena ulica
Jean Galand — Marcelle Chantal

DNEVNE VESTI

— Sestanek zastopnikov naše in italijanske tekstilne industrije na Bledu. Poročali smo, da bo sestanek sestankov naših in italijanskih industrijcev. Napovedano je bilo, da bo sestanek sestankov danes, a delegati italijanske tekstilne industrije so prispeli na Bled večer. Naši in italijanski industrijci razpravljajo o izkoristitvi kontingenta za bombažno predvilo, ki nam ga je odobrila Italija na podlagi zadnjih trgovinskih pogajanj. V naši delegaciji so zastopane številne industrijske organizacije in ravnanstvo za zunanjo trgovino. Pričakujejo, da bo italijanska delegacija zahtevala višje cene za bombaž, ker je Italija vstopila v vojno. Konferenca bo trajala nekaj dni, in sicer v hotelu Toplice.

— Državni krediti za vodovodna dela. Po podatkih gradbenega ministrstva so iz kredita 50 milijonov din, ki je bil dovoljen leta 1936 za vodovodna dela in iz sredstev državnega fonda za javna dela, raznih banovinskih sredstev itd. doslej v vsej državi razen v banovini Hrvaške zgradili 121 objektov, kar pomeni 39 odstotkov dolžnih del. Porabili so 14 milijonov 886.123 din ali 43 odstotkov odobrenega kredita. Iz posojila 50 milijonov din je bilo dodeljeno za dravsko banovino 5 milijonov 900.000, Hrvaško 15.004.000, vrhasko 4.496.000, dravsko 5.110.000, dunavsko 3 milijone, moravsko 5 milijonov var-darsko 5.700.000 in zetsk 5.190.000 din.

— Dopolnilna trgovinska pogajanja z Nemčijo. Večera je odpoštovala v Berlin naša trgovinska delegacija pod vodstvom pomočnika ministra za zunanje zadeve Milivoja Pilje. Naloga te delegacije je, da v zvezi z nedavnimi sklepi zadnjega zasedanja stalnega jugoslovensko-nemškega gospodarskega odbora uredi še nekatere podrobnosti našega trgovinskega prometa z Nemčijo.

— Denarni obtok. Po zadnjem poročilu Narodne banke od 8. t. m. je znašal denarni obtok bankovcev 12.198.923.100 din. Metalna podlaga je znašala 2.268.416.652 din, devizna pa 449.387.183 din.
— Narodne slovesnosti na Kajmakčalanu. Danes so se začele na Kajmakčalanu velike slovesnosti, kakor vsako leto na pravoslavno Petrovo o priliki proslave znanja, ne Kajmakčalanske bitke. Proslave so se udeležili med številnimi gosti iz raznih krajev države tudi zastopnik kralja divizijski general Dragiša Pandurovič, zastopnik ministra vojske in komandant tretje armijske oblasti armijski general Ilija Tošić, ban varšavske banovine Rafajlovič in drugi.

— Podaljšanje proračunskih dvanaestih do konca proračunskega leta. Na pristojnih mestih proučujejo vprašanje podaljšanja proračunskih dvanaestih do konca sedanjega proračunskega leta od 1. avgusta do 31. marca prihodnjega leta. Ugotovili so, da kljub izrednim mednarodnim razmeram državni dohodki niso nič manjši. Prav tako so precej veliki carinski dohodki. Davčne reforme, ki so bile nedavno uvedene, so vplivale povoljno. Prve štiri dvanaestine so stopile v veljavo 1. aprila letos in bodo končane 31. t. m.

— Zagreb bo dobil moderno tobačno tovarno. V Zagrebu so začeli adaptirati staro poslopje davčne uprave, ki je delno tudi služilo za staro tovarno smotk. Senjska tobačna tovarna bo prevzela od zagrebske vse izdelovalne smotke, tako da bo zagrebska tovarna poslej izdelovala le cigarete in predelovala tobak za pipo. Zdjaj prejemajo iz Nemčije najmoderneje stroje za izdelavo cigaret. V ureditve zagrebske tovarne cigaret bodo investirali okrog 10 milijonov din. Razen tega bodo uredili veliko skladišče, v katerem bo vedno v zalogi okrog pol milijona kg tobaka. Cigarete bodo začeli izdelovati že letos, in sicer »Morava«, »Zetaz«, »Ibar« in »Drava«. V banovini Hrvaški so zdaj štiri tovarne tobaka, in sicer v Zagrebu, Senju, Travniku in Mostarju.

— Zdržištev hrvaških združenj. V Splitu je zasedal upravni in nadzorni odbor Zdržištev zvez. Soglasno so sklenili, da se Zdržištna zveza združi z združenjem Gospodarske Sloge. S to združitvijo bodo združene vse hrvaške kmetijske združenja. Občni zbor bo 28. in 29. avgusta. Na njem bodo definitivno sklepali o združitvi hrvaških združenj.

— Jugoslovensko profesorsko društvo za sodelovanje s Hrvatskim profesorskim društvom. Glavna uprava Jugoslovenskega profesorskega društva je imela plenarno sejo v Beogradu. Udeležili so se zastopniki sekcijske iz vse države. Ljubljansko sekcijo sta zastopala prof. Fran Grafenauer in dr. Fran Novak. Vsi sklepi so bili soglasno sprejeti. Občni zbor je moral biti preložen na nedoloten čas. Prvotno je bil določen za začetek tega meseca. Seji je predsedoval tudi predsednik zagrebske sekcije Jugoslovenskega profesorskega društva. Na seji je bilo posebej naglašeno, da je bilo Jugoslovensko profesorsko društvo od svojega začetka izključno stanovska organizacija s teritorijem za vsa država. Vseh 20 let je bila povsem nepolitična organizacija in si je pridobila zaupanje profesorjev in javnosti. Trdno so odločili, da na tem načelu delujejo tudi nadalje in skušali bodo doseči prijateljsko sodelovanje s Hrvatskim profesorskim društvom. Jugoslovensko profesorsko društvo je pripravljeno na vse častne žrtve, da bi se dosegla popolna soglasnost in sodelovanje s Hrvatskim profesorskim društvom. Končno je bilo sklenjeno, da glav-

na uprava prevzame izdajanje časopisa »Mladost«, ki je doslej izhajal kot mladinski list zagrebske sekcije Jugoslovenskega profesorskega društva.

— Dopolnitev uredbe o odkupu živine in vozil za potrebe vojske. Ministrski svet je predpisal uredbo o dopolnitvi uredbe o odkupu živine in vozil za potrebe aktiviranih enot vojske. Spremenjen je čl. 5. uredbe z novim odstavkom, ki se glasi, da ne bodo odkupovali živine in vozil od lastnikov, ki izjavijo, da ne žele odkupa, temveč da jim po končanih vajah živino in vozila vrnejo ter jim plačajo odškodnino, ki jo bo določil vojni minister. Lastniki živine lahko gre po želji na orožne vaje kot spremljevalci živine. Spremljevalcu pripade na račun odškodnine dnevnica po 5 din.

— Sezonski delavci iz Hrvaškega Zagorja in Medimurja so odpoštovali v Nemčijo. Iz Varaždina poročajo, da je odpoštovalo iz Hrvaškega Zagorja in Medimurja v ponedeljek nekaj tisoč sezonskih delavcev v Nemčijo.

— Konjunkturna tovarna vagonov v Slavonem Brodu. Tovarna vagonov v Slavonem Brodu je dobila nalog, naj pospeši delo pri izdelavi vagonov in lokomotiv, ker je velika potreba po prevoznih sredstvih in ker bo kmalu dobila nova naročila. Tovarna zdaj dela v polnem obsegu in potrebuje še več strokovnega delavstva. Tovarna bo razširila svoj delokrog, tako da bo izdelovala tudi nekatere polfabrikate, ki jih je doslej kupovala od drugih tovarn.

— Pred spremembo uredbe o bombažu. Kmalu bo spremenjena uredba o bombažu, in sicer v tem smislu, da bo po nji tudi zajamčena ingerenca banske uprave banovine Hrvaške v vprašanih preskrbovanja industrije s tekstilnimi sirovinami. Po spremenjeni uredbi bo zajamčeno tudi sodelovanje banske uprave pri uvozu in izvozu sirovin in tekstilnega blaga.

— Reguliranje prodaje jedilnega olja na Hrvaškem. Banska uprava banovine Hrvaške je izdala navodila o prodaji jedilnega olja. Po teh navodilih bodo trgovci z jedilnim oljem na drobno prejemali določene manjše količine blaga, ker zadnje cene olja že primanjkuje in je bojazen, da bi ga ne bilo sicer dovolj do 15. septembra, ko pride v promet novo olje. Trgovci z oljem na drobno, ki jih je v Zagrebu 160, bodo prejeli do 15. septembra skupno 6.000 kg olja, ostali trgovci pa, ki jih je 382, 32.500 kg. Razen tega bodo vse ustanove kakor bolnice, sanatoriji, menze ter konzume in nabavljale zadruge prejemale primerne količine olja gledno na zalogo. Če se potreba, da bi bilo treba regulirati prodajo jedilnega olja tudi v drugih pokrajinah države, ker se zdi, da marsikje prihajajo desec sploh ne bo več olja na prodaj.

— Nevzdržna uničila 110 hš. V brčkem okraju je divjala nad vasi občine Gornji Rahić strašna nevihta. Pretrgal se je oblak in naglo sta narasli rečici Rahićica in Zoviska. Voda je prestopila bregove in hudourniki so podrli 110 hš. Vse te hiše so tako poškodovane, da niso več za rabo. 20 hš je popolnoma uničenih in številne družine so ostale brez strehe. Silno je lilo tudi nad Brčkom, tako da so bile ulice poplavljene.

— Nšel je lonce srebrnikov. Marijan Petrovič, kmet iz male vasi pri Bosanski Dubici, je zelo reven. Te dni je delal na polju in našel plitvo v zemlji, zakopan velik lonce srebrnikov. Srebrnikov je 900 in tehtajo 7 kg. Ti srebrniki izvirajo iz dobe Marije Terezije.

— Nesreče. Snoci so bili reševalci ključani na glavni kolodvor, kjer so naložili na avto in odpeljali v bolnico 32letnega zavirača Alojza Smoleta, ki je prišel med železniške odbijače. Smole ima udrt prsni koš. Devetletni krojačev sinček Leopold Toporiš iz Trčica je padel pri igri tako nesrečno, da si je zlomil levo ključnico. — V Sodražici je padel posestnik Andrej Arko po stopnicah v klet in dobil nude notranje poškodbe. — V bolnišnici se je zatekel tudi delavec Macuš Kalupčić, doma iz Bosne, ki mu je na neki novi stavbi padla na nogo opeka in mu jo zmečkala.

— Vlom v smihelu. Te dni je bilo vlomljeno v krojaško delavnico Antona Avsca v smihelu pri Novem mestu. Vlomilec je odnesel 3 m sivga blaga, pol metra rjavga blaga, nad 1 m rjavčortastega, nekaj metrov belega blaga, razdrto rjavo obleko, moder črnat suknjič, telovnik, tri pare hlače in nekaj drugih kosov, v skupni vrednosti okrog 2900 din. Tatvine so sumljivo cigani Brajčiči, ki so se potepali po tamoniški okolici. Isti cigani so se nedavno potepali tudi po okolici Žužemberka, kjer so vlomili v gostilno Rudolfa Miksa in mu odnesli harmoniko. V Malem Slanku so obiskali ponoči še delavnico nekega čevljarja in mu odnesli za okrog 4000 din usnja in drugega blaga.

— Jadralna sola na Blokah bo pričela redno solanje v jadrnem letenju 20. julija. Natanečnejša pojasnila daje tajništvo oblastnega odbora Aero-kluba v Ljubljani. Gledališka ulica 10, ali jadrani center na Blokah, pošta Nova vas pri Rakeku.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo pretežno oblačno, spremenljivo vreme. Večera je močno deževalo v Beogradu. Najvišja temperatura je bila v Splitu 28, v Ljubljani 27,4, v Zagrebu in Kumboru 27, v Mariboru 26,5, v Beogradu, Sarajevu in Dubrovniku 26, na Rabu 25, na Visu 22. Davi je kazal barometer v Ljubljani 750,1, temperatura je znašala 15,3.

Iz Ljubljane

—lj Brivsk, frizerski in kozmetični obrat bode od ponedeljka 15. t. m. dalje do inkl. 31. avgusta t. l. odprti ob delavnikih od 7.30 do 12, in od 14.30 do 19.30, ob sobotah pa kakor doslej, t. j. od 7.30 do 12, in od 14. do 21. 275—n

—lj Tudi v št. Vidu krajevo koleso. V št. Vidu pri Ljublj. je bilo ukradeno Antonu Koviču iz šupe 1300 din vredno kolo znamke »Torpedo«. Kolo je črno pleskano, opremljeno z dinamom-svetilko. — Tudi lastniku mehaniske delavnice Mirku Gregorinu je tat odpeljal iz šupe 700 din vredno črno pleskano moško kolo znamke »Parize«.

—lj Krst 14. otroka. Dne 10. t. m. je bil bil ob pol 12. v kapeli ženske bolnice v Ljubljani svečan krst 14. otroka ge. Angele Pungertav iz Boštana, občina Sliv-nica-Zalna pri Grosupljem. Kumuval je ban dr. Marko Natačen po svojem zastopniku banovinskemu svetniku dr. Karlinu. ki je materi izročil v imenu bana lep dar. Krstu so prisostvovali primarji dr. Lunaček z zdravniki in ostalim osebjem. Novorojenec je bil krščen na ime Marko. Najstarejši otrok siromašne družine, (oče je priden in marljiv mlinarški pomočnik), je star 21 let, doslej najmlajši razen Marka pa 16 mesecev.

—lj Smrt zaradi poškodbe. Devetnajstletni posestnikov sin Franc Sojer z Viča je dne 5. t. m. naložil na Gradašči me-trsko trugo gramoz, ki pa se je zvrnila nanj in ga pokopala pod seboj. Ponesre-čenca so rešili domači, ki so ga nezveste-nega, nemudoma prepeljali v bolnico. V bolnici so ugotovili, da je dobil nesrečnež razen manjših zunanjih, tudi notranje po-skodbe, ki jim je danes zjutraj podlegel.

—lj V kinu Slogi teče te dni film z ne-občajnim sijajem, pod imenom »Orlakove roke«, prirejen po noveli Maurice Renar-da »Les mains d'Orlac«. Glavno vlogo ima Peter Lorre, znan po seriji filmov Mister Motto. — V tem filmu ima vlogo napol norega učenjaka-zdravnika Gogola, ki je zaljubljen v ženo slavnega pianista Orlake. Pri neki železniški nesreči zgubi Orlak roke. Da pa mu jih ne bi amputirali, ker pomenijo zanj življenje, prosti nje-gova žena slavnega zdravnika Gogola, da mu jih reši. Gogol mu da z operacijo roke metalca nožev, ki je bil usmerjen pod gi-ljotino. Orlak se zgodi pred svojimi ro-kami, ki imajo samo željo metati nože, a igrati ne morejo več... Razburjivi pri-zori se vrste drug za drugim do konca filma in drže gledalca ves čas v demonski napetosti. Po sližu je film nekoliko sličen filmom Frankenstein. Ker pa imajo Ljub-ljanci jako močne in utrjene živce, jih ne bo grozila in jako napeta vsebina ovirala, da si filma ne bi privoščili in ogla-dali.

lj Vse pevke in pevce Hubadove šupe mešanich in moških zborov v Ljubljani va-bi župna uprava k prvi skupni vaji, ki se bo vršila drevi ob 20. v Hubadovi dvorani Glasb. Matice za odkritje kraljevega spo-menika v »Zvezdi«. Poleg not »Slava naj-boljšemu sinu« ter trodelne himne, naj ar-hivarij prinese s seboj tudi dr. Kimovčev »Ah, ne mislimo« za glasovno-filmski po-snetek, ki bo tudi drevi na skupni vaji. — Uprava Hubadove šupe.

lj Prepoved obiska gostiln. S sodbo okrajnega sodišča v Ljubljani, VII Ksp—626-40 z dne 15. junija 1940 je bil delavki Mariji Brodnik, stari 40 let, stanujoči v Ljubljani, po § 55, kaz. zak. prepovedan obisk gostilne za eno leto. Gostilničarji in kavarnarji ji ne smejo postreči z alkohol-nimi pijačami, sicer zapadejo po § 268 kazenskega zak. kazni zapora do šestih mesecev in globi do 5.000 din.

Šolstvo

Diplomski izpit so napravili v šolskem letu 1939/40: na glasbeni akademiji: Jirabek Jaroslav (pedagoški oddelek) z odličnim uspehom; Zupančič Ljiljana (so-lopevski oddelek) z odličnim uspehom; n srednji glasbeni šoli Tordič Viktor (oddelek za orkestralne instrumente) s prav dobrim uspehom; Kuštrin Jože (oddelek za klavir) z dobrim uspehom.

Sprejem v I. letnik drž. učiteljske v Ljubljani. Prosvetno ministrstvo je odlo-čilo, da se more v šolskem letu 1940/41 vpisati v I. razred drž. učiteljske v Ljubljani 35 učenecv in 35 učenka. Za vpis pri-dejo v prvi vrsti v poštev učenci in učenke iz srezov bivše Kranjske ter še iz srezov Brezice, Gornji grad in Laško. Prošnje za sprejem v I. letnik, kolikovane z 10 din državnim kolkom, je treba vložiti pri ravnateljstvu osebno ali po pošti naj-kašneje do 14. avgusta. Priloge: 1. krstni list, 2. izpričevalo o niž. teč. izpitu, odnosno završno izpričevalo meščanske šole z odličnim ali prav dobrim uspehom; 3. učenec (-nka) ni obiskoval v lanskem šolskem letu rednega pouka, mora priložiti tudi navrstveno izpričevalo. Sprejemni iz-piti bodo od 28. avgusta od pol 8. dalje po razporedu, ki ga bo ravnateljstvo objavilo dne 27. avgusta v veži drž. učiteljske. Vsi učenci in učenke bodo zdravniško pregle-dani na drž. šolski polikliniki in delali iz-pit iz petja, meščanskošolski učenci in učenke na poleg tega še izpit iz slovensči-ne in matematike. Ravnateljstvo opozarja starše, da je letos dovoljeno za sprejem v I. letnik manjše število kakor v lanskem šolskem letu! Ravnateljstvo.

Na banovinski kmetijski šoli na Grmu pri Novem mestu se prične novo šolsko leto v začetku novembra 1940. Šola ima dva oddelka, letno in zimsko šolo. Letna šola traja eno leto, zimska pa dve zimi po pet mesecev. Prihodnjo zimo bo II. tečaj zimske šole. Letos se torej sprejemajo učenci sa-mo v celoletno šolo. Vsi učenci stanujejo v zavodu (internatu), kjer imajo vsi ohr-bno. Sprejemajo se pridni, dovolj nadarjeni sinovi kmetijskih staršev, ki bodo po končani šolanju ostali na kmetiji. Lastnorčno spise prinese, kolikovane z banovinskim kolkom za 10 din, je treba poslati ravnateljstvu kmetijske šole na Grmu najkasneje do 10. septembra. Priložiti je treba: krstni list, domovnico, zadnje šolsko spričevalo, spričevalo o navrstnosti za prošilce, ki ne stopijo v zavod neposredno iz kake šole, izjavo staršev odnosno varuha (banovinski kolek za 4 din), s katero se zavežejo plačati stroške šolanja (šolnino). Zavežati se morajo tudi, da bodo plačevali šolnino do konca šolskega leta, če bi njih sin ali varovanec brez opravičenega razloga pre-dčasno zapustil zavod. Tisti, ki reflektirajo na banovinsko ali kako drugo stipendijo (podporo) iz javnih sredstev, morajo priložiti obvezno izjavo (banovinski kolek za 4 din) staršev ali varuha, da bo njih sin odnosno varovanec ostal na domači kme-tiji, v nasprotnem primeru pa, da povrnejo zavodu sprejeto podporo iz javnih sredstev, nadalje uradno potrdilo občine, koliko

je posestvo veliko (v ha), kolikšen je predpis direktnih davkov, kolikšna je družina, zlasti koliko je še nepreskrbljenih otrok, koliko redijo konj, goveje živine, prasicev. Starost prosilca mora biti najmanj 16 let. Pri vstopu v šolo napravijo učenci kratek

sprejemni izpit iz slovensčine in računstva. Obenem se preišče njih zdravstveno stanje. Mesečna oskrbina znaša 350 do 100 din, po premoženjski in družinskih razmerah prosilca, in se plačuje vnaprej.

Narodno obrambno delo v Slov. goricah

Delovni tabor naših akademikov pri Sveti Marjeti ob Pesnici — Gostovanje ptujskega sokolskega lutkovnega gledališča — Potrebna poglobitev stikov med našim obmejnimi ljudstvom in našimi akademiki

V naši dobi, ki je ne odlikuje v preveliki meri idealizem, je vprav razveseljiv pojav, da hoče med narod naš študijaca aka-demika mladina. Ta idealna mladina ne mara pretežiti sicer prepotrebni in po-čitni v brezdolju in uživanju, ampak hoče med narod, iz katerega sama izhaja in kjer ji bo danes ali jutri odkazano javno udeleževanje v korist naše narodne spo-čnosti. S tega vidika hoče spoznati vse plasti naše narodne celote, naše kmetstvo, delavstvo, težnje in potrebe naših delovnih stanov, vendar pa ne samo iz knjig, am-pak iz sredine njihovega življenja in trp-ljenja. Okolnost, da si je naša akademska mladina izbrala to torišče svojega nesebičnega počitniškega dela, nas mora navda-jati z iskrenim veseljem. Ze lani so šte-vilni tabori naše študijace mladine po raznih obmejnih postojankah pokazali, ka-ko potrebni so stiki med našim kmetstvom in delavskim ljudstvom na eni in našo mladino na drugi strani. Nekateri delovni tabori so slajno izpričali utemeljenost in tehtnost te zamisli. Sedaj je treba skušnje iz lanskih počitnic primerno uporabiti, da bi delovni tabori naše mladine želi čim bolj uspehe in da bi se čim bolj poglobili stiki med našim obmejnimi ljudstvom in našim dijaštvom, ki hoče z geslom narod-ne sloge iz bližine spoznati življenje, delo in trpljenje našega naroda ob meji.

Maribor, 11. julija.
Eden izmed prvih krajev v Slovenskih goricah, kamor so letos dospeli s svojo hvale vredno akcijo naši mladi dijaški pro-svetarji, je Sv. Marjeta ob Pesnici. Tam so v šoli priredili mladi ptujski Sokoli lutkar-ji gostovanje z zabavno igrico. Pred upri-zoritvijo je drage ptujske goste in isti dan prispele člane in članice jugoslovenskega nacionalnega akademskega društva »Jugo-slavija« iz Ljubljane pozdravil učitelj gosp. Mirko Vauša. Na pozdrav mu je od-govoril absolvirani pravnik g. Jerovec, ki je v jedrnatih besedah objasnili namen in načrt delovnega tabora akademskega društva »Jugoslavija«. Zatem so ptujski lutkarji uprizorili z izredno spretnostjo prijetno igrico, ki je navzoce zelo zabavala in tudi vsestransko zadovoljila, o čemer je pričal topel aplavz ob sklepu te prve prireditve. Hkrati pa je bilo v cerkvi in tudi izven nje razglašeno vsem občanom vabilo, naj se pridno udeležujejo vseh pri-reditev akademskega društva »Jugoslavija«. Gg. Mirko Vauša in Jerovec sta zbra-nim domačinom v šoli pojasnila prireditve akademskega delovnega tabora, ki je z ve-likim zanosom, vzorno poštrevnostjo in ob krasni udeležbi ljudstva od blizu in daleč započel svoje idealno delo, ki ga ob meji iskreno pozdravljamo in ki mu želi-mo, da bi prineslo čim boljše in čim vid-nejše sadove in vseh plasteh našega dobre-ga obmejnega ljudstva.

Boleznica

KOLENDAR

Danes: Petek, 12. julija: Mohor in For-tunat, Bojan

DANASNJE PRIREDITVE

Kino Matice: zaprt
Kino Sloga: Orlakove roke
Kino Union: Ženina osveta

DEZURNE LEKARNE

Danes: Mr. Leustek, Resljeva cesta 1, Bahovec, Kongresni trg 12, Komotar, Vič — Tržaška cesta 48.

Iz Maribora

— Nova grobova. Na Koroški cesti 90 je umrl tovarniški delavec Josip Kosi, star 32 let. V splošni bolnici je preminil vratar drž. železnice Franc Zupanc, star 50 let. Žalujočim svojemcema naše globoko sožalje!

— Nočno lekarniško službo imata tek-teden Minafikova lekarna na Glavnem tr-gu, telef. 25—85, in Remsova lekarna pri Sv. Roku na vogalu Aleksandrove in Melj-ske ceste, telef. 25—32.

— Ograja glavnega mosta. Ze pred me-seci smo opozorili, kako velika škoda la-hko nastane, ako se ne bo čimprej preple-skala in izboljšala železna ograja na tu-kašnjem glavnem mostu, kjer rja neiz-prosno razjedala železo. Poudarili smo, da bi se sedaj to delo lahko izgovilo z majh-nimi izdatki, pozneje pa bo za to potreben prav znaten znesek, da se bo popravila vsa škoda, ki jo povzroča rja. Odlaganje tega nujnega dela je torej skrajno škod-ljivo, zato ponovno apeliramo na mero-dajne činitele, da nemudoma poskrbijo za to, da bo železna ograja na glavnem mo-stu čim prej na novo prepleškana in, v kolikor je pokvarjena, tudi popravljena. (Del. pol.)

— Prosvetno delo ob meji. V nedeljo je priredila šola s Sladkega vrha igrico pod naslovom »Desetnik in sirotica« v Cmure-ku ob naši severni meji. Samo kdor je že sam kdaj sodeloval, ve, koliko časa, truda in dobre volje je treba, da se poleg šol-skega učenja najde pri otrocih še volja in navdušenje za priučitev težke snovi, ki jo predstavljata omenjena zabavna spevoigrice. Ze misel sama, da je šola igrala teli ob naši severni meji in prinesla s tem življe-nje ter zabavo v teh resnih časih med one, ki jo najbolj potrebujejo, je zelo po-snemajna vredno. Učiteljsko šolo na Sla-dkem vrhu, ki je ves svoj prost počitniški čas žrtvovalo za zadnjo pripravo igre, je bilo nagradeno z zadovoljstvom vseh navzočih in z okolnostjo, da je bila dvorana čisto napolnjena.

— Mišdeničem. Za vojno obrtno šolo za-voja »Obiličevce« v Kruscuvo bo sprejetih več gojencev. Pojasnila pri mestnem vo-jaskelem uradu na Slomškovem trgu 11, kjer je na uradni deski nabit zadnji na-tečaj.

— Trik. K nekemu trgovcu je prišel 32letni Anton F., ki je trgovcu dejal, da se preseli. Pomnil mu je v nakup okoli 500 kg premoga po ugodni ceni. Trgovci je na kupitju pristal in izročil Antonu F. 10 vreč za premog. Čakal je dan, dva, to-da Antona F. ni bilo na spregled. Tudi premoga ni bilo. Ko se je naposled trgo-vec informiral, je izvedel, da je nasledel golju-fu, ki mu je izvalil vreče in trgovca oško-doval za okoli 400 din. Za Antonom F., ki je izginil neznan kam, poizveduje se-daj policija.

— Smrtni poškodbam je podlegel v noči na petek 19letni Ciril Novak, go-jenec kovinarske šole na Jesenicah. Go-jenec omenjene šole so bili nedavno na po-učnem izletu v Mariboru. Med drugim so si ogledali tudi gledališče na Mariborskem otoku, kjer so se kopali. Ciril Novak, ki je bil tudi med njimi, pa je skočil v veliki bazen tako nesrečno, da si je zlomil hrbe-nico. Nesrečnega Novaka so prepeljali v mariborsko splošno bolnico, kjer so si zdravniki zelo prizadevali, da bi mu ote-li življenje, toda ves trud je bil zaman in je nesrečni fant danes ponoči umrl.

— Nočni strel. V magdalenskem pred-mestju so danes ponoči odjeknili strel. Obstreljen je bil 32letni Ovo Jamnik. Pre-peljali so ga v bolnico, kjer pa je v noči na petek umrl.

— Razne vesti. Pri Sv. Barbari v Slo-venških goricah je padel s koleso 26letni delavec Ivan Beranič in si pri padcu zlo-mil desno nogo. — Z drevesa je padla v Hočah 16letna posestniška hči Terezija Knaflič in si zlomila levico. Na Tržaški

Izpred obrtnega sodišča

Če je delomoalec po nedolžnem aretiran

Lojze je bil zaplenjen v gradbenem po-djetju kot delavec. Dne 2. maja so ga orož-niki aretirali na stavbi zaradi suma vlo-ma in ga izročili v sodne zapore, kjer je ostal 19 dni. Ker ni bilo dokazov za nje-govo krivdo, je bilo kazensko postopanje proti njemu ustavljeno. Takol naslednja dne po aretaciji je podjetje poslalo Loiz-zetu v zapor do prejšnjega dne zaslu-ženo mezdno in delavsko knjižico v kuverti, na kateri je bilo napisano »Zaplacilo«, kar je pomenilo toliko kakor odpuščanje iz službe. Dne 22. maja, torej en dan potem, ko je bil izpuščen iz zapore, se je oglašil Loize pri podjetju, delovodja pa mu je odvrnil, da zani ni več dela pri tem podjetju. Loiz-ze je zahteval odškodnino za 14dnevno dobo, češ, da je bil njegov odpušč brez odpovedi neopravičen. Ker ni dobil plači-la, je tožil.

Pri razpravi se je podjetnik branil pla-čati, ker je bil mnenja, da vendar ni pri-moran plačevati delavcu mezde za čas, ko sedi v zaporu. Loize pa je trdil, da mu v najslabšem primeru gre mezda vsaj za en teden po § 219 obr. z., ker vendar ni kriv, če so ga orožniki po nedolžnem are-tirali. Sodišče mu je prisodilo mezdno le za 6 delovnih dni v smislu § 219 obr. z., ki pravi, da delomoalec obdrži svojo pravico do plače, če je po najmanj 14dnevem službovanju za razmeroma kratek čas, ne več kakor en teden, zadržan opravljati službo. Ne gre mu pa oškodnina za vso 14dnevno odpuščeno dobo, čeprav ga je podjetje 3. maja odpuščilo iz službe brez prejšnje 14dnevne odpovedi. Loizetu je bil splošno odpuščeno na plačini kuverti po aretaciji, ko je bil že v preiskovalnem zaporu in zaradi tega, ker je bil aretiran. Praktično je bilo v tem konkretnem pri-meru vseeno, ali bi se bilo podjetje za ukinitve službenega razmerja po lužilo predpisane 14dnevne odpovedi ali na ta-kojšnjega odpušča. Kaiti Loize je bil od 3. do 22. maja v zaporu in zato v teku 14dnevne odpuščene dobe ni bil v stanju opravljati službe.

Sodišče je priznalo Loizetu mezdno za 6 delovnih dni v smislu § 219 obr. z., ker je smatralo, da je aretacija po nedolžnem tak nesrečen slučaj, da je bil Loize brez svoje krivde zadržan opravljati službo. Iz kazenskega spisa je razvidno, da je bil Loize aretiran zaradi suma vlom, toda ta sum je temeljil na domnevi orožnikov, ki pa se je izkazala popolnoma brez podlage. Glede Loizeta ni morda nobena priča iz-povedati nič obremenilnega, zato je bilo kazensko postopanje proti njemu ustav-ljeno.

Inserirajte v „Sl. Narodu“!

Hongkong — dolina dišeče vode

ki bi jo radi pili žejni Japonci

Našim čitateljem je znano, da se važna strateška in trgovska točka Hongkong na južnem Kitajskem z vso naglico pripravlja na obrambo. Brzjavke poročajo o hitrem evakuiranju civilnega prebivalstva in o na-

otoku je izredno živahna, saj gredo preko Hongkonga veliki transporti bombaža, svile, riža, čaja in sladkorja. Hongkong je prišel s pogodbo l. 1842. v oblast Velike Britanije ter je postal ena



Pristanišče v Hongkongu

glem utrjevanju tako s korne kakor z morske strani.

Hongkong (v kitajščini »Dolina dišeče vode«) je prav za prav mihlen otok na južnem Kitajskem. Čigar površina je manjša od površine našega otoka Visa, toda je goste naseljen z okoli 650.000 prebivalci. Na severu je glavno mesto otoka Viktorija z nad 400.000 prebivalci. Tu je sedež guvernerja, nadalje admirala angleškega vojnega brodoma, na Kitajsko in poveljnika kopne vojske. Viktorija je moderno mesto, ki ima univerzo, pet angleških srednjih šol, deset za Kitajce, eno pa za Indijce.

Ta važna strateška točka je obenem veliko angleško trgovsko središče za Kitajsko. Na otoku je razvita industrija predvsem ladijske, nadalje industrija sladkorja, barv, vžgalice l. dr. Trgovina na

izmed najbogatejših angleških kolonij. Pred prihodom Angležev je živel na otoku le malo Kitajcev, ki so se bavili z ribištvo. Pod kronske kolonije Hongkong ne spada samo mali otok, ampak vse okoliško ozemlje in nasproti ležeči polotok Kaulun, odkoder pelje železnica v Kanton. nadalje otok Lantau v pokrajini Kwangtung, otok Aberdeen z velikim modernim dokom. Celotna kolonija, ki leži pred vodom v veliki Kantonski zalivi in nasproti portugalski posesti Macao, obsega 1013 kvadratnih kilometrov, t. j. približno toliko, kolikor obsega naša otoka Brač, Hvar, Korčula in Vis skupno. Prebivalci so večinoma Kitajci, toda število Evropejcev se je v zadnjih desetletjih zelo povečalo, čeprav mnogim ne prija tamno tople podnebje. Pozgosto napravijo silni viharji (taifuni) ogromno škodo.

Belokožni črnci

V Kamerunu in v drugih pokrajinah v Afriki, kjer žive črnci, niso albinisti nobena posebnost. Celotno prav pogosto lahko opazimo med črnci, ki so zaposleni v pristaniščih, nekatere z izrazito belo kožo in svetlimi lasmi. Polt črncev albinov je tako svetla kakor blede polt Evropejcev. Včasih imajo črnci albin velike pege po obrazu ali po drugih delih telesa. Pege lasce imajo goste in kodraste prav tako kakor drugi črnci. Med črncimi albinisti redkeje oči niso tako pogoste kakor med evropskimi. Kljub svoji beli polti prenašajo črnci albinisti silno afriško sonce prav tako dobro kakor seplemenjaki s črno kožo. Ne potrebujejo niti pokrivala, da bi si varovali glave pred solnim peko, vendar pa je polt črnskih albinov mnogo nežnejša in kožna vnetja so pri njih pogostejša. Prav tako so nagajni bolj k dušnim kožnim boleznim. Glede na inteligenco se ne razlikujejo albinisti od drugih črncev in ne za zamašajo med svojimi sočleniki kakršnih posebnih boljših službenih mest. Med svojimi sočleniki v črni vseh albinisti niso posebno priljubljeni. Zato si iščejo zaposlitev v večjih krajih.

Zenske med črnci so le redko albinke, med tem ko je moških več v samem Kamerunu nekaj tisoč albinov. Albinke med črnci ne najde ženina. Črnci s črno kožo je noče, brani se je na tudi črnci albin. Zanimivo je, da se črnci albinisti sovražijo in ne morejo drug drugega videti. Albinke med črnci si morajo iskati zasluge pri Evropejcih, odnosno pri belokožcih, sicer bi morale umreti od lakote, ker jih nihče ne mara. Tudi črnci albinisti se težko ožanijo, ker albinke niso všeč, črnci z normalno kožo se na tudi ne morejo očitati za ne. Če se že oženi črnci albinisti, tedaj njegova žena navadno ni brez napak.

Izvor šaha

Kraljevska igra, šah, izvira nedvomno iz Kaldje in Babilona. Njegovo ime izhaja sicer iz Perzije, kajti šah pomeni v perzijskem jeziku toliko kakor kralj. Kraljevska igra se je razširila od vzhoda na zapad. Kronike govorijo, da so že Grki pred Trojo igrali šah. Domnevajo, da je šah iznašel modričan Philometar ali Xerxes v dobi vladavine babilonskega kralja Evilmerodaha. Igra se je kmalu zelo razširila in je bila znana med Rimljani, pozneje pa tudi med Arabci. V dobi vladavine cesarja Karla Velikega so jo poznali tudi že na bizantinskem in francoskem dvoru. Najbolj popularna pa je postala med križarskimi vojnami, ki je prišel zapad v neposreden stik z Orientom.

Sodnik sodil sam sebi

Predsednik neapeljskega sodišča za prometne prestopke Pinto se je nedavno obsodil sam. Parkiral je namreč na prepovedanem mestu. Njegovo vozilo je zapazil stražnik in si zapisal številko. Prijava je prišla pred sodišče in sodnik je moral soditi sam sebe. Pri procesu je prečital svoje ime, s čimer se je vprašal, če se čuti krivega, in sam sebi je priznal da je kriv, nakar se je obsodil na 10 lir globe ter takoj segel v žep in kazen plačal, toda ne sam sebi, temveč drugemu sodnemu uradniku.

Iz Celja

— **Razmere na delovnem trgu.** Pri celjski borzi dela se je od 1. do 10. t. m. na novo prijavilo 80 brezposelnih, delo je bilo ponujeno za 20 oseb, posredovanj je bilo 12, odpotovalo je 23, odpadlo 239 brezposelnih (177 moških in 62 žensk) na sproti 244 (191 moških in 53 žensk) dne 30. junija. Delo dobijo štirje čevljarji pomočniki, po 1 frizerski, mizarjski in pekovski pomočnik ter raznašalec peciva, 10 kmečkih deklet, 6 kuharic, po 2 natakarici in služkinji ter 1 sobarica.

— **V pravoslavni cerkvi sv. Save** bo v nedeljo 14. t. m. služba božja že ob 9. dopoldne namesto ob 10, kakor navadno. — **Grozno dejanje umobolnega moža.** V nedeljo se je odigrala v Rogatcu pretrgliva družinska tragedija. V umobolnici v Novem Celju se je nekaj časa zdravil 39-letni gostilničar, mesar in posestnik Bogomir Brezinec iz Rogatca. Ko se je njegovo zdravje izboljšalo, so ga poslali domov.

137

Krinka ljubezni

Roma

— Pijte! In nikar se ne pustite tako begati. Princ ni tako hudoben kakor se zdi.

Bertranda je zaničevala tega človeka in bala se ga. Je. Smatrala ga je za podlega intriganta in za brezobzirnega povzročitelja vse njene nesreče. Vendar se mu je pa z lahnim smehljajem zahvalila za ljubeznivost.

Gilbert je poskusil premagati se in znova je pozvel besedo.

— Vem, dobro, Bertranda, da je tvoj položaj zelo težak. Vsi tvoji dokazi, ki jih odklanjaš in med katerimi so tudi taki, ki te bodo prepričali — tebe bolj kakor koga drugega — vsi ti dokazi pričajo, da je markiz de Valcor, mož, ki te vežejo nanj neke čarobne vezi, na česti, kjer si malo prej stala, da bi ga videla v vsem sijaju njegovega razkošja, sredi servilnih politikov, sredi skrahirane aristokracije in pred očmi strmečega ljudstva... da je ta očarljivi

markiz de Valcor čisto navaden mornar, v resnici Bertrand Gael, stoječ nekje med nižjim pomorskim državnim častništvom, na najnižji stopnji, da je ta mož mornar Bertrand Gael, ki je pred dvajsetimi leti izginil z vso posadko trgovske ladje »Triton«, da je najstarejši sin Mathurine Gaele iz Conquetta in da je... tvoj oče.

— Kako je to mogoče... je zamrmrala Bertranda.

— Saj dobro veš, kako je to mogoče. Ko se je kot brodomolec rešil, je slučajno ali namenoma dohitel markiza Renauda de Valcora, svojega mladega gospodarja, kajti med gradom in kočjo je bilo spletenih mnogo nežnih vezi, odkar so živeli na ouessant-ski obali Gaeli in Valcori. Kje je bil Renaud? Na znanstveni ekspediciji v divjih in nevarnih krajih Južne Amerike. Tam je ostal dolgo in tam je tudi umrl. Tisti, ki se je vrnil, ni bil on. To je bil mož, ki ga je poznal od mladosti, ki je čuval njegovo tajno, ki mu je ukradel njegovo moralno osebnost, preden ga je oropal še življenja. To je bil mož, ki je mogel igrati njegovo vlogo, kajti bil mu je čudovito podoben. Ta podobnost je bila kriva, da so smatrali včasih tebe — Bertranda — za srečno dedinjo veleposelstva, za Michelino de Valcor. Sicer je pa pomota tu kaj lahka, kajti ona je res tvoje krvi, ona je prava tvoja sestra.

— Zakaj mi zamerite, da nočem verjeti tej bajki? — Je vprašala Bertranda. — Kakšen zločin storim s tem, Gilbert, da tega ne morem verjeti. Ali bi ne bilo to nasprotno v mojem interesu?

— V tvojem interesu? Ah, ubogo dekle! Nihče ti

Pozneje pa se je njegovo stanje poslabšalo. Očitno se je bal, da bo moral spet v umobolnico. V popolni duševni zmedenosti je v nedeljo na skrivaj napravil aparat, ki ga je v svoji mesarski obrti uporabljal za ubijanje živine, v svojo spalnico. Tam si je nastavil aparat na desno stran glave in sprožil. Aparat mu je prizadel smrtno poškodbo. Brezinec je padel na posteljo in kmalu izdihnil.

— **Opozorilo hišnim posestnikom in lastnikom vozil.** Mestno poglavarstvo v Celju opozarja hišne posestnike in lastnike vozil, da so l. t. m. zapadli v plačilo 5% najemninjski vinar in 2% kanalska naklada za letošnje tretje četrtletje, vodarina in stevina za letošnje drugo četrtletje ter drugi obrok davčine na vozila za l. 1940-41. Stranke naj plačajo zapadle obroke zanesljivo do 10. avgusta pri mestni blagajni. Po preteku tega roka bo mestno poglavarstvo računalo zakonite 6% obresti. Plačila, ki bodo po preteku 6 tednov od dneva dopolnosti zaostala, bodo izterjana z izvršbo.

— **Okrožno sodišče v Celju** je obsodilo 30letnega, v Tlake pri Rogatcu pristojnega Antona Oseka, delavca brez stalnega bivališča, zaradi raznih tatvin, vlomov in pretepotov na 4 leta robije in na pridržanje po prestani kazni.

— **Sokolski župni tečaj za članice in naraščajnice.** V gozdni šoli v Soteski pri Mozirju se bo 5. avgusta pričel tritedenski splošni župni prednjaški tečaj za članice in višje naraščajnice (od 16. leta naprej). Bratska društva in čete celjske sokolske župe so prejele razpis. Sestre, ki bi želele obiskovati tečaj in taboriti v gozdni šoli, se naj javijo pri svojih edincih, kjer bodo dobile točnejše podatke glede oskrbe in glede tečaja samega. Rok za prijave poteka 20. julija, zato pohitite, sestre, in se takoj prijavite v tečaj. Ime boste lepo priliko, da se seznanim z vsemi pravili, potrebami za sokolske vadielce. V tečaju bo tudi pouk iz onih predmetov, ki so za današnje občine prilike primerni in neobhodno potrebni. Sestre, stopite pogumno v krog novih sokolskih vadieljskih pripravnic. Zdravo!

Iz Novega mesta

— **Javna produkcija učencev sokolske glasbene šole.** Pred našo javnostjo so tudi letos nastopili učenci in učenke sokolske glasbene šole, ki je pokazala prav lep, pri posameznikih celo zavidljiv uspeh odnosno napredek. Velika dvorana Sokolskega doma je bila polna vnetih poslušalcev, ki so z velikim zanimanjem poslušali posamezne točke. Prav ljubi in samozvestni so bili nastopi posameznih deklet pri klavirju. Bernard Mercedes je odigrala Pavčičevi Sonce čez hribeček gre... in Daj srček nazaj...; Kastelic Ivica Flegelinovi Iz Slovaške in Na dirkališču, Grečianinovi Njanja je bolna in Konjček; Ivanetič Tatjana Schumannovo Lovsko pesem in Krausovega Metuljčka; Marinček Ljutomera, težjo skladbo Čajkovskega; Pogreb punčke in Valček je odigrala Košir Dragica; Hellerjev Preludij v Des-duru in Tarentello Marinček Dragica. Jutranje zvone, Serenado in Burgmüllerjevo Koracino, v eno klavirju odigral Jurko Stane; Griegov Pohod palčkov Trošt Nedra; Holanderjevo Pesem pred Turk Vlasta;

Mozartovo Sonato v B-duru štiričetno Trošt Nada in učiteljske glasbe gđc. Leger Edita; Chopinov Preludij v Des-duru in Vebrovo Povabilo na ples Vasič Marjeta. Griegovo Pergyltsuito, I. del, štiričetno, sta z veliko pohvalo odigrali Vasič Marjeta in Turk Vlasta. Z velikim razumevanjem in lahkoto sta na violini odigrala B. Bruninov Duet in Andante, Menuet, komaj 9 let stara Savnik Boris in Hvala Dušan; Riedingov Andante op. 35 Strumbelj Nada; E. Krausov Andante Monda Dušan in naposled Riedingov Andante op. 36 in Schubertovo Sonato, Allegro mod. Novak Jozek. K zaključku večera je zaigral mladinski orkester Hajdrihovo Jadransko barkarolo in J. Tučkovo Prihod olimpijskih tekmovalcev. Vse točke programa so učenci temeljito obvladali, kar se je opazilo pri posameznih izvajanjih. Lepi, dokazni uspehi posameznikov pa gredo vsekakor na račun marljivih in večjih učiteljev šole: Edit Logarjeve, Emilije Drnovšek-Kochove in kapelnika br. Srgo Engelberta, ki so vložili v korist svojih učencev za dosego zaželenih ciljev mnogo časa in truda, ki je bil v moralnem pogledu naposled bogato poplačan.

— **Dve obletnici.** Naš kmetijski strokovnjak g. prof. Franc Malasek je praznoval s svojo skrbno in vzorno zakonsko družico gospo Franjo, ki je po rodu iz ugledne žitkove družine z Verda pri Vrhniki, srebrno poroko in 25letnico svojega prihoda med nas Dolenjce. G. Malasek, ki je Dolenjem znan po svojem strokovnem delovanju za povzdigo umnega kmetijstva in živinoreje, je prišel k nam leta 1912, ko je nastopil svoje službeno mesto na kmetijski šoli na Grmu. Po nekaj letih vnetega dela na zavodu je tudi njega dohitela svetovna vojna, kjer je prebil vsa štiri leta. Po prevratu je prevzel v najem veleposelstvo v Srebrničah, kjer se je v celoti posvetil zgolj kmetijski panogi in raziskovanju na tem področju. Leta 1929 je prevzel posle kmetijskega referenta pri sreskem načelstvu. Na tem mestu je ostal celo vrsto let. Pred nekaj leti je bil imenovan za profesorja na kmetijski šoli na Grmu, kjer s svojimi bogatimi izkušnjami in znanjem pripravlja naše bodoče gospodarje za trdo življenjsko pot. Uglednemu in priljubljenemu kmetijskemu strokovnjaku, ki je mnogo pripomogel k zboljanju dolenjskih kmetij in živinoreje, želimo k njegovi srebrni poroki in obletnici prihoda med nas Dolenjce še mnogo srečnih in zadovoljnih let.

— **Lepo odlikovanje zdravnika.** V novomeških krogih splošno priljubljeni primarij dr. Milan Z. Cervinka je bil odlikovan kot rezervni oficir s kolajno za vojaške vrline. Našemu odličnemu zdravniku, ki je znan društven delavec, posebno še v socialnih ustanovah, in ki je prvi v kraju prejel to odlikovanje, naše iskrene čestitke.

SPORT

Razpis medklubnega propagandnega atletskega mitinga za seniore in juniorje. SK Bratstvo na Jesenicah priredi v nedeljo 21. julija ob 9. dopoldne medklubski atletskega mitinga za seniore in juniorje. Vrstni red disciplin je naslednji: seniorji tek 100 m, skok v vis, met krogla, tek 400 m, skok s palico, met kopja, troskok, tek 5000 m, met diska, skok v dalj in štafeta 4x100 m; juniorji tek 100 m, skok v vis, met krogla, skok s palico, met kopja,

tek 1000 m, skok v dalj. Popoldne ob 16. bo še balkanska štafeta 800x400x200x100 m. Prireditve bo na igrišču SK Bratstva na Jesenicah. Teklašice je dolgo 290 m in pokrito z ugaski. Pravico nastopa imajo atleti vseh klubov, ki so člani SAZ. Prijave se sprejemajo na igrišču pol ure pred pričetkom prireditve. Prijavnine ni. Atlet, ki doseže najboljši rezultat, ocenjen po tablicah za višboj, dobi lepo spominsko darilo.

Razpis pokalnega table-tenis-turnirja SK Bratstva. SK Bratstvo na Jesenicah priredi 20. in 21. t. m. v okviru športnega dne pokalni table-tenis-turnir, ki bo na igrišču SK Bratstva. Pokal za moštva je prehodni in si ga pripori v trajno last moštvo, ki ga dobi dvakrat po vrsti ali trikrat v presledkih. Igra se v soboto 20. t. m. od 15. do 17. in v nedeljo 21. t. m. od 9. dalje. Prijavnina za posamezne discipline je naslednja: single 5 din, double 6 din, moštva 8 din. Vse igre se igrajo po cup-sistemu, razen finala singla, ki se igra na tri dobljene sete, ter turnirja moštve, ki se igra po Davisovem cup-sistemu. Moštvo sestavlja dva igrača. Finalisti v vseh disciplinah prejmejo lepa praktična darila. Prijave sprejema načelnik table-tenis-sekcije gosp. Lojze Štrumbelj, Slovenski Javornik, do 20. t. m. opoldne.

Prijava sekcija SK Hribe sprejema nekoliko naraščajnikov, deklet in dekle, za skoke v vodo. Prednost imajo telovadci. Za vpis se je treba prijaviti pri blagajni kopališča v Čopdolskih urah do sobote 13. t. m.

Se o zagrebških motoklasičnih dirkah. V ponedeljskem športnem pregledu smo navedli, da je Valter Fartini član Hermesa v Ljubljani. Fantini je v resnici član I. Gorenjskega Motokluba v Kranju, kar radi popravljamo.

SPD

Smohor vabi! Kdor ne ljubi napornih tur, naj se pelje v Laško. V severozapadni smeri prispe v 2 urah na lepših s črnih gozdovih na prijazni »Smohor« (784 m). Tu je oskrbovana planinska postojanka. Gradi se nov planinski dom. Od tu se odpira razgled po celi Savinjski dolini do starodavne Ptuj na do Gorjancev. Od Smohora vzhodno višinska pot proti znanu na Mrzlico (2 uri) na dalje do sv. Planine (2 uri). Zveze z vlakom so zelo usodne.

Radioprogram

Sobota, 13. julija

Ob 7: Jutranji pozdrav. — 7.05: Napovedi, poročila. — 7.15: Pisan venček veselih zvokov (plošče). — 12: Plošče. — 12.30: Poročila, objave. — 13: Napovedi. — 13.02: Plošče. — 14: Poročila. — 17: Otroška ura: Pavlovice zvijače, lutkovna igrice v treh slikah. Nastopajo: Pavliha — graščak — grajski lovec. — 17.30: Med igracami (plošče). — 17.50: Pregled sporeda. — 18.40: Masa in poedinec (dr. Emil Hrovat). — 19: Napovedi, poročila. — 19.20: Nac. ura: Likovna umetnost in narodna zavest (prof. Stane Kregar — Lj.). — 19.40: Objave. — 20: Znanje politični pregled (dr. Alojzij Kuhar). — 20.30: Grog Kozol, pisan večer. Napisal Fr. Milčinski, izvajajo člani radijske igr. družine. — 22: Napovedi, poročila. — 22.15: Radijski orkester.

MALI OGLASI

Beseda 50 par, davek posebej. Preklitci, izjave beseda din 1.— davek posebej. Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO

Beseda 50 par. Davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din

TRAJNO ONDULACIJO s 6-mesečno garancijo, v modernih frizurah, Vam napravi s najnovjšim aparatom. Cene nizke. — »Salon Merlake«, Sv. Petra c. 76. 1373

Poslužite se malih oglasov v »Slov. Narodu« ki so najcenejši!

50 PAR ENTLANJE

ažuriranje, vezanje zaves, perila, monogramov, gumbic. — Velika zaloga perja po 7.— din. »Julijana«, Gosposvetska c. 12 in Franciškanska ul. 3. 4. L.

PRODAM

Beseda 50 par. Davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din

FIZOL ZA KUHO po najnižji ceni nudi Sever & Komp., Ljubljana, 1710

MEDICA barva ustne in lica! Dobite jo v MEDARNI Ljubljana, Zidovska ulica 6

KUPIM

Beseda 50 par. Davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din

Najboljši vodnik po radijskem svetu je

„NAŠ VAL“

Sporadi evropskih postaj na vseh valovih, strokovni članki, roman, novela, novice z radijskega in televizijskega sveta, filmski pregled, nagradni natečaj, smešnice.

Izhaja vsak petek in je tudi lepo ilustriran! UPRAVA: Ljubljana — Knaljeva ulica 5.

Makulturni papir

proda

uprava »Slovenskega Naroda« Ljubljana, Knaljeva ulica št. 5

KLIŠEJE ENO VEČBARVNE JUGOGRAFIKA SV. PETRA NASIP 23

Hongkong — dolina dišeče vode

ki bi jo radi pili žejni Japonci

Našim čitateljem je znano, da se važna strateška in trgovska točka Hongkong na južnem Kitajskem z vso naglico pripravlja na obrambo. Brzojavke poročajo o hitrem evakuiranju civilnega prebivalstva in o na-

otoku je izredno živahna, saj gredo preko Hongkonga veliki transporti bombaža, svile, riža, čaja in sladkorja. Hongkong je prišel s pogodbo l. 1842, v obliki Velike Britanije ter je postal ena



Pristanišče v Hongkongu

glem utruvanju tako s koone kakor z morske strani.

Hongkong (v kitajščini »Dolina dišeče vode«) je prav za prav majhen otok na južnem Kitajskem, čigar površina je manjša od površine našega otoka Visa, toda je gosteje naseljen z okoli 650.000 prebivalci. Na severu je glavno mesto otoka Viktorija z nad 400.000 prebivalci. Tu je sedež guvernerja, nadalje admiralata angleškega vojnega brodomarja, Kitajsko in poveljstva kopne vojske. Viktorija je moderno mesto, ki ima univerzo, pet angleških srednjih šol, deset za Kitajce, eno pa za Indijce.

Ta važna strateška točka je obenem veliko angleško trgovsko središče za Kitajsko. Na otoku je razvila industrija predvsem ladijske, nad njimi industrija sladkorja, barv, vžgalice in dr. Trgovina na

izmed najbogatejših angleških kolonij. Pred prihodom Angležev je živel na otoku le malo Kitajcev, ki so se bavili z ribištvo. Pod kronske kolonije Hongkong ne spada samo mali otok, ampak vse okoliško ozemlje in nasproti ležeči polotok Kaulun, odkoder pelje železnica v Kanton, nadalje otok Lan-tai v pokrajini Kvang-tung, otok Aberdeen z velikim modernim dokom. Celotna kolonija, ki leži pred vodom v veliki Kantonski zalivi in nasproti portugalski posesti Macao, obsega 1013 kvadratnih kilometrov, t. j. približno toliko, kolikor obsega naša otoka Brač, Hvar, Korčula in Vis skupno. Prebivalci so večinoma Kitajci, toda število Evropejcev se je v zadnjih desetletjih zelo povečalo, čeprav mnogim ne prilja tamojne rodnebine. Pogosto naravnajo silni viharji (taifuni) ogromno škodo.

Belokožni črnici

V Kamerunu in v drugih pokrajinah v Afriki, kjer žive črnici, niso aibini nobena posebnost. Celotno prav pogosto lahko opazimo med črnici, ki so zaposleni v pristaniščih, nekatere z izrazito belo kožo in svetlimi lasmi. Polt črncev aibinov je tako svetla kakor bela polt Evropejcev. Včasih imajo črnici aibini velike pege po obrazu ali po drugih delih telesa. Plave lase imajo gošče in kodraste prav tako kakor drugi črnici. Med črnimi aibini rdeče oči niso tako pogoste kakor med evropskimi. Kljub svoji beli polti prenašajo črnici aibini silno afriško sonce prav tako dobro kakor soncemniji s črno kožo. Ne potrebujejo niti pokrivala, da bi si varovali glave pred solnčno pipčko, vendar pa je polt črnih aibinov mnogo nežnejša in kožna vnetja so pri njih pogostejša. Prav tako so nagnjeni bolj k dušnim in kožnim boleznim. Glede na inteligenco o se ne razlikujejo aibini od drugih črncev in ne zahtevajo med svojimi sosedskimi kaksnih posebnih boljših službenih mest. Med svojimi sosedskimi aibini v črni vseh aibini niso posebno priljubljeni. Zato si iščejo zaposlitev v večjih krajih.

Zenske med črnici so le redko a binke, med tem ko je moških več v samem Kamerunu nekaj tisoč aibinov. Aibinka med črnici ne našteva ženina. Črnci s črno kožo je neče, brani se je, da bi se črnci aibini z njo zvezo. Zanimivo je, da se črnci aibini sovražijo in ne morejo drug drugega videti. Aibinke med črnici si morajo iskati zaslužek pri Evropejcih, odnosno pri belokožcih, sicer bi morale umreti od lakote, ker jih nihče ne mara. Tudi črnci aibini se težko ožanijo, ker aibinkam niso všeč, črnci s normalno kožo se na tudi ne morejo odločiti za nje. Če se že oženi črnci aibini, tedaj njegova žena navadno ni brez napak.

Izvor šaha

Kraljevska igra, šah, izvira nedvomno iz Kaldelje in Babilona. Njegovo ime izhaja sicer iz Perzije, kajti šah pomeni v perzijskem jeziku toliko kakor kralj. Kraljevska igra se je razširila od vzhoda na zapad. Kronike govorijo, da so se Grki pred Trojo igrali šah. Domnevajo, da je šah iznašel modrijan Philometar ali Xerxes v dobi vladavine babilonskega kralja Evilmerodaha. Igra se je kmalu zelo razširila in je bila znana med Rimljani, pozneje pa tudi med Arabci. V dobi vladavine cesarja Karla Velikega so jo poznali tudi v bizantinskem in francoskem dvoru. Najbolj popularna pa je postala med križarskimi vojnami, ko je prišel zapad v neposreden stik z Orientom.

Šah se je kmalu razširil tudi v srednjo Evropo. Že v 14. stoletju je bil zelo razširjen na Češkem. Tedaj je ta igra veljala za grdo razvado, kakor kvartopirstvo. To sprevidimo iz pridige Jana Husa, ki je obsojil šahiste in jih uvrščal med druge grešnike.

V srednjem veku šahovske figure niso bile takšne, kakršne so danes. Šahovnica je v srednjem veku predstavljala mesto Babilon. Rob šahovnice je pomenil mestno obzidje. Mesto, ki je bilo pravokotno, je imelo na vsakem oglu po en trdnjavi stolp. Vsa igra je predstavljala dvoje kraljestev, ki sta si stali nasproti in sta imeli mejo po sredi šahovnice. V splošnem se je šahovska igra razširila šele v 19. stoletju, ko so tudi začeli ustanavljati šahovske klube in organizacije, in tedaj so se tudi začeli prirejati prve šahovske turnirje.

Sodnik sodil sam sebi

Predsednik neapeljskega sodišča za prometne prestopke Pinto se je nedavno obsodil sam. Parkiral je namreč na prepovedanem mestu. Njegovo vozilo je zapazil stražnik in si zapisal številko. Prijava je prišla pred sodišče in sodnik je moral soditi sam sebe. Pri procesu je pričital svoje ime, s čimer se je vprašal, če se čuti krivega, in sam sebi je priznal da je kriv, kakor se je obsodil na 10 lir globe ter takoj segel v žep in kazen plačal, toda ne sam sebi, temveč drugemu sodnemu uradniku.

Iz Celja

—c Rozmere na delovnem trgu. Pri celjski borzi dela se je od 1. do 10. t. m. na novo prijavilo 80 brezposelnih, delo je bilo ponujeno za 20 oseb, posredovan je bilo 12, odpotovalo je 23, odpadlo pa 50 oseb. Dne 10. t. m. je ostalo v evidenci 239 brezposelnih (177 moških in 62 žensk) nasproti 244 (191 moških in 53 žensk) dne 30. junija. Delo dobijo štirje čevljarji pomočniki, po 1 frizerski, mizarski in pekovski pomočnik ter raznašalec peciva, 10 kmečkih dekel, 6 kuharic, po 2 natakari in služkinji ter 1 sobarica.

—c V pravoslavni cerkvi sv. Save bo v nedeljo 14. t. m. služba božja že ob 9. dopoldne namesto ob 10., kakor navadno. —c Grozno dejanje umobolnega moža. V nedeljo se je odigrala v Rogatcu pretrsljiva družinska tragedija. V umobolnici v Novem Celju se je nekaj časa zdravil 39-letni gostilničar, mesar in posestnik Bogomir Brezinec iz Rogatca. Ko se je njegovo zdravje izboljšalo, so ga poslali domov.

Pozneje pa se je njegovo stanje poslabšalo. Očitno se je bal, da bo moral spet v umobolnico. V popolni duševni zmedenosti je v nedeljo na skrivaj spravil aparat, ki ga je v svoji mesarski obrti uporabljal za ubijanje živine, v svojo spalnico. Tam si je nastavil aparat na desno stran glave in sprožil. Aparat mu je prizadel smrtno poškodbo. Brezinec je padel na posteljo in kmalu izdihnil.

—c Opozorilo hišnim posestnikom in lastnikom vozil. Mestno poglavarstvo v Celju opozarja hišne posestnike in lastnike vozil, da so l. t. m. zapadli v plačilo 50% najemniški vinar in 2% kanalska naklada za letošnje tretje četrtletje, vodnarja in Stevina za letošnje drugo četrtletje ter drugi obrok davčine na vozila za l. 1940-41. Stranke naj plačajo zapadle obroke zanesljivo do 10. avgusta pri mestni blagajni. Po preteku tega roka bo mestno poglavarstvo računalo zakonite 6% obresti. Plačila, ki bodo po preteku 6 tednov od dneva dopolnosti zaostala, bodo izterjana z izvršbo.

—c Okrožno sodišče v Celju je obsodilo 30letnega, v Tlake pri Rogatcu pristojnega Antona Oseka, delavca brez stalnega bivališča, zaradi raznih tatvin, vlovov in pretegov na 4 leta robije in na pridržanje po prestani kazni.

—c Sokolski župni tečaj za članice in naraščajnice. V gozdni šoli v Soteski pri Mozirju se bo 5. avgusta pričel tritedenski splošni župni prednaki tečaj za članice in višje naraščajnice (od 16. leta naprej). Bratska društva in čete celjske sokolske župe so prejele razpis. Sestre, ki bi želele obiskovati tečaj in taborniki v gozdni šoli, se naj javijo pri svojih edincih, kjer bodo dobile točnejše podatke glede oskrbe in glede tečaja samega. Rok za prijave poteka 20. julija, zato pohitite, sestre, in se takoj prijavite v tečaj. Imele boste lepo priliko, da se seznanimate z vsemi prvinami, potrebnimi za sokolske voditeljice. V tečaju bo tudi pouk iz onih predmetov, ki so za današnje občine prilike primerni in neobhodno potrebni. Sestre, stopite pogumno v krog novih sokolskih voditeljskih pripravnic. Zdravo!

Iz Novega mesta

— Javna produkcija učencev sokolske glasbene šole. Pred našo javnostjo so tudi letos nastopili učenci in učenke sokolske glasbene šole, ki je pokazala prav lep, pri posameznikih celo zavidljiv uspeh.

Velika dvorana Sokolskega doma je bila polna vnetih poslušalcev, ki so z velikim zanimanjem poslušali posamezne točke. Prav ljubki in samozvestni so bili nastopi posameznih deklic pri klavirju. Bernard Mercedes je odigrala Pavčičev Sonce čez hribeček gre... In Daj srček nazaj...; Kastelic Ivica Flegelnovi iz Slovaške in Na dirkališču, Grečani novu Njanja je bolna in Konjčice; Ivanetič Tjancja Schumannovo Lovsko pesem in Krausovega Metuljka; Marincič Ljutomera, teško sklado Čajkovskega; Pogreb punčke in Valček je odigrala Košir Dragica; Hellerjev Preludij v Des-duru in Tarentello Marincič Dragica. Jutrzanje zvono, Serenado in Burgmüllerjevo Koračnico je na klavirju odigral Jurko Stane; Griegov Pohod palčkov Trošt Nedra; Holanderjevo Pesem pred Turk Vlasta;

Mozartovo Sonato v B-duru štiričrno, Trošt Nada in učiteljica glasbe gđ. Logar Edita; Chopinov Preludij v Des-duru in Vebrovo Povabilo na ples Vasič Marjeta. Griegovo Pergynsuito, I. del, štiričrno, sta z veliko pohvalo odigrali Vasič Marjeta in Turk Vlasta. Z velikim razumevanjem in lahkoto sta na violini odigrala B. Bruninov Duet in Andante, Menuet, komaj 9 let stara Savnik Boris in Hvala Dušan; Riedingov Andante op. 35 Štrumbelj Nada; E. Krausov Andante Monda Dušan in naposled Riedingov Andante op. 36 in Schubertovo Sonato, Allegro mod. Novak Jozek. K zaključku večera je zaigral mladinski orkester Hajdrihovo Jadransko barkarolo in J. Tuckovo Prihod olimpijskih tekmovalcev. Vse točke programa so učenci temeljito obvladali, kar se je opazilo pri posameznih izvajanjih. Lepi, dokazni uspehi posameznikov pa gredo vsekakor na račun marljivih in veščih učiteljev šole: Edita Logarjeva, Emilije Drnovšek-Kochove in kapelnika br. Soro Engelberta, ki so vložili v korist svojih učencev za dosego zaželenih ciljev mnogo časa in truda, ki je bil v moralnem pogledu naposled bogato poplačan.

— Dve obletnici. Naš kmetijski strokovnjak g. prof. Franc Malasek je praznoval s svojo skrbno in vzorno zakonsko družico gospo Franjo, ki je po rodu iz ugledne žitkove družine z Verda pri Vrhniki, srebrno poroko in 28letnico svojega prihoda med nas Dolenjce. G. Malasek, ki je Dolenjcem znan po svojem strokovnem delovanju za povzdigu umnega kmetijstva in živinoreje, je prišel k nam leta 1912, ko je nastopil svoje službeno mesto na kmetijski šoli na Grmu. Po nekaj letih vnetega dela na zavodu je tudi njegova dohitela svetovna vojna, kjer je prebil vsa štiri leta. Po prevaru je prevzel v našem veleposelstvu v Srebrničah, kjer se je v celoti posvetil zgolj kmetijski panogi in raziskovanju na tem področju. Leta 1929 je prevzel posle kmetijskega referenta pri sreskem načelstvu. Na tem mestu je ostal celo vrsto let. Pred nekaj leti je bil imenovan za profesorja na kmetijski šoli na Grmu, kjer s svojimi bogatimi izkušnjami in znanjem pripravlja naše bodoče gospodarje za trdo življenjsko pot. Uglednemu in priljubljenemu kmetijskemu strokovnjaku, ki je mnogo pripomogel k zboljšanju dolenjskih kmetij in živinoreje, želimo k njegovi srebrni poroki in obletnici prihoda med nas Dolenjce še mnogo srečnih in zadovoljnih let.

— Lepo odlikovanje zdravnika. V novomeških krogih splošno priljubljeni primarij dr. Milan Z. Cervinka je bil odlikovan kot rezervni oficir s kolajno za vojaške vrline. Našemu odličnemu zdravniku, ki je znan društven delavec, posebno še v socialnih ustanovah, in ki je prvi v kraju prejel to odlikovanje, naše iskrene čestitke.

SPORT

Razpis medkluškega propagandnega atletskega mitinga za senjorje in juniorje. SK Bratstvo na Jesenjakih priredi v nedeljo 21. julija ob 9. dopoldne medkluški atletski miting za senjorje in juniorje. Vrstni red disciplin je naslednji: senjorji tek 100 m, skok v vis, met krogla, tek 400 m, skok s palico, met kopja, troskok, tek 5000 m, met diska, skok v dalj in štafeta 4x100 m; juniorji tek 100 m, skok v vis, met krogla, skok s palico, met kopja,

tek 1000 m, skok v dalj. Popoldne ob 16. bo še balkanska štafeta 800x400x200x100 m. Prireditve bo na igrišču SK Bratstva na Jesenjakih. Tekalci je dolgo 290 m in pokrito z gusaki. Pravico nastopa imajo atleti vseh klubov, ki so člani SAZ. Prijave se sprejemajo na igrišču pol ure pred pričetkom prireditve. Prijavnine ni. Atlet, ki doseže najboljši rezultat, ocenjen po tablični za višebod, dobi lepo spominsko darilo.

Razpis pokalnega table-tenis-turnirja SK Bratstva. SK Bratstvo na Jesenjakih priredi 20. in 21. t. m. v okviru športnega dne pokalni table-tenis-turnir, ki bo na igrišču SK Bratstva. Pokal za mostova je prehodni in si ga priboji v trajno last mostvo, ki ga dobi dvakrat po vrsti ali trikrat v presledkih. Igra se v soboto 20. t. m. od 15. do 17. in v nedeljo 21. t. m. od 9. dalje. Prijavnina za posamezne discipline je naslednja: single 5 din, double 6 din, mostova 8 din. Vse igre se igrajo po cup-sistemu, razen finala singla, ki se igra na tri dobljene sete, ter turnirja mostov, ki se igra po Davisovem cup-sistemu. Mostvo sestavlja dva igralca. Finalisti v vseh disciplinah prejmejo lepa praktična darila. Prijave sprejema načelnik table-tenis-sekcije gosp. Ljode Štrumbelj, Slovenski Javornik, do 20. t. m. popoldne.

Plavalna sekcija SK Bratstva sprejme nekoliko naraščajnikov, dečkov in deklic, za skoke v vodo. Prednost imajo telovadci. Za vpis se je treba prijaviti pri blagajni kopališča v dopoldanskih urah do sobote 13. t. m.

Se o zagrebških motoklisterskih dirkah. V ponedeljskem športnem pregledu smo navedli, da je Valter Fartini član Hermesa v Ljubljani. Fantini je v resnici član I. Gorenjskega Motokluba v Kranju, kar radi popravljamo.

SPD

Smohor vabi! Kdor ne ljubi napornih tur, naj se pelje v Laško. V severozapadni smeri prispe v 2 urah po lepih s črnih gozdovih na prijazni Smohor (734 m). Tu je oskrbovana planinska postojanka. Gradi se nov planinski dom. Od tu se odpira razgled po celi Savinjski dolini do starodavne Ptula na do Gorjancev. Od Smohora vodi višinska pot proti znanu na Mrzlico (2 uri) na dalje do sv. Planine (2 uri). Zvezde z vlakci so zelo ugodne.

Radionprogram

Sobota, 13. julija

Ob 7: Jutrzanje pozdrav. — 7.05: Napovedi, poročila. — 7.15: Pisan venček veselih zvokov (plošče). — 12: Plošče. — 12.30: Poročila, objave. — 13: Napovedi. — 13.02: Plošče. — 14: Poročila. — 17: Otroška ura: Pavlihove zvijače, lutkovna igra v treh slikah. Nastopajo: Pavliha — graščak — grajski lovec. — 17.30: Med igračami (plošče). — 17.50: Pregled sporeda. — 18.40: Masa in poedinec (dr. Emil Hrovat). — 19: Napovedi, poročila. — 19.20: Nac. ura: Likovna umetnost in narodna zavest (prof. Stane Kregar — Lj.). — 19.40: Objave. — 20: Zunanje politični pregled (dr. Alojzij Kuhar). — 20.30: Grog Kozol, pisan večer. Napisal Fr. Milčinski, izvajajo člani radijske igr. družine. — 22: Napovedi, poročila. — 22.15: Radijski orkester.

MALI OGLASI

Beseda 50 par, davek posebej. Preklcit, izjave beseda din 1.— davek posebej.

Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

50 PAR ENTLANJE
ažuriranje, vezanje zaves, perila, monogramov, gumbic. — Velika zaloga perja po 7.— din. »Julijana«, Gosposvetska c. 12 in Františkanska ul. 3. 4. L.

TRAJNO ONDULACIJO
s 6-mesečno garancijo, v modernem frizurah. Vam napravi s najnovejšim aparatom. Cene nizke. — »Salon Merlak«, Sv. Petra c. 76. 1373

Poslužite se malih oglasov v »Slov. Narodu« ki so najcenejši!

PRODAM
Beseda 50 par. Davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din

FIZOL ZA KUHO
po najnižji ceni nudi Sever & Komp., Ljubljana. 1710

MEDICA
barva ustne in lica! Dobite jo v MEDARNI Ljubljana, Židovska ulica 6

KUPIM

Beseda 50 par. Davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din

OTROSKI VOZICEK
otomano, omaro za obleko in kuhinjsko kredenco kupim. — Pismene ponudbe pod značko »Plačam«. 1717

Najboljši vodnik po radijskem svetu je

»NAŠ VAL«

Sporedi evropskih postaj na vseh valovih, strokovni članki, roman, novela, novice z radijskega in televizijskega sveta, filmski pregled, nagradni natečaj, smešnice.

Izhaja vsak petek in je tudi lepo ilustriran!

UPRAVA: Ljubljana — Knafljeva ulica 5.

Makulturni papir

proda

uprava »Slovenskega Naroda«

Ljubljana, Knafljeva ulica šte. 5

Daniel Lesueur

Krinka ljubezni

— Pijte! In nikar se ne pustite tako begati. Princ ni tako hudoben kakor se zdi.

Bertranda je zaničevala tega človeka in bala se ga. Smatrala ga je za podlega intriganta in za brezobzirnega povzročitelja vse njene nesreče. Vendar se mu je pa z lahkim smehljajem zahvalila za ljubeznivost.

Gilbert je poskusil premagati se in znova je povzel besedo.

— Vem, dobro, Bertranda, da je tvoj položaj zelo težak. Vsi tvoji dokazi, ki jih odklanjaš in med katerimi so tudi taki, ki te bodo prepričali — tebe bolj kakor koga drugega — vsi ti dokazi pričajo, da je markiz de Valcor, mož, ki te vežejo nanj neke čarobne vezi, na cesti, kjer si malo prej stala, da bi ga videla v vsem sijaju njegovega razkošja, sredi izvršnih politikov, sredi skrahirane aristokracije in pred očmi strmečega ljudstva... da je ta očarljivi

markiz de Valcor čisto navaden mornar, v resnici Bertrand Gael, stoječ nekje med nižjim pomorskim državnim častništvom, na najnižji stopnji, da je ta mož mornar Bertrand Gael, ki je pred dvajsetimi leti izginil z vso posadko trgovske ladje »Triton«, da je najstarejši sin Mathurine Gaelove iz Conquetta in da je... tvoj oče.

— Kako je to mogoče... je zamrmrala Bertranda.

— Saj dobro veš, kako je to mogoče. Ko se je kot brodomalec rešil, je slučajno ali namenoma dohitel markiza Renauda de Valcora, svojega mladega gospodarja, kajti med gradom in kočo je bilo spletenih mnogo nežnih vezi, odkar so živeli na ouessant-ski obali Gaeli in Valcori. Kje je bil Renaud? Na znanstveni ekspediciji v divjih in nevarnih krajih Južne Amerike. Tam je ostal dolgo in tam je tudi umrl. Tisti, ki se je vrnil, ni bil on. To je bil mož, ki ga je poznal od mladosti, ki je čuval njegovo tajno, ki mu je ukradel njegovo moralno osebnost, preden ga je oropal še življenja. To je bil mož, ki je mogel igrati njegovo vlogo, kajti bil mu je čudovito podoben. Ta podobnost je bila kriva, da so smatrali včasih tebe — Bertranda — za srečno dedinjo veleposvesta, za Michelino de Valcor. Sicer je pa pomota tu kaj lahka, kajti ona je res tvoje krvi, ona je prava tvoja sestra.

— Zakaj mi zamerite, da nočem verjeti tej bajki? — je vprašala Bertranda. — Kakšen zločin storim s tem, Gilbert, da tega ne morem verjeti. Ali bi ne bilo to nasprotno v mojem interesu?

— V tvojem interesu? Ah, uboga dekle! Nihče ti

ne bo nikoli prisojal, da bi ravnala samo v svojem interesu. Ne trpiš pa, da bi igrala dovoljno vlogo, zapomni si to! Plaziš se okrog mene kot izdajalka, kot vohunka. Poljubljaš me kakor iz ljubezni, pri tem pa bi rada zvedela moje tajne, da bi jih mogla potem sporočiti tistemu banditu, ki ga preklinjam, o katerem sama veš, da o katerem veš, da je tvoj oče... pa ga hoče obvarovati kazni. Toda uničim ga, prisegam ti to, pa čeprav bi storila ne vem kaj v njegovo obrambo.

Tišina je zavladala v salončku restavracije. Escaldas si ni upal dvigniti svojih oči k obrazu te ženske, ki je njeno nadnaravno bledico in mučniške poteze čutil, ne da bi jih videl. Kar je zaslišal, kako je drhteč glas zašepetal:

— Nimam izdajalskega, niti lokavskega srca, Gilbert. Ljubim te. Čemu bi te izdajala?

— Da rešiš tega moža.

— Mar se mu ni že zgodilo tako, kakor je zahtevala pravica?

— Moja pravica ga zadene, bodi brez skrbi.

— Kaj imate proti njemu?

— Sovražim ga.

— Zakaj?

Divji smeh je skrivil Gilbertova usta in strašno spačil njegov zapeljivi obraz.

— Mnogo je med nama računov, ki jih bo treba poravnati. O tem bi moral dolgo pripovedovati. Zadržite pa, če izveš tole: ni mi po volji, če se baha pustolovec s plemiškim naslovom desetkrat starej-

šim od mojega, in če se valja v zlatu, dočim trpim jaz, vnuk junaka de Villigena, princ cesarstva, bedo in pomanjkanje, tako da bom moral kmalu odpovedati se družbi in morda tudi življenju, če bom hotel uiti svojim upnikom.

— Raje bi jim ušli s tem, da bi se poročili s Francoise de Plesguen, ki ste jo hoteli proglasiti za dedinjo vsega imetja Valcorov, — je pripomnila Bertranda bolestno.

— Seveda, — je priznal princ s krutostjo in cinizmom, ki ga je bilo nesrečno dekle samo izvalo.

Bertranda je obmolnila na višku svoje bolesti.

— Vidiš, — je princ znova povzel besedo nekoliko osramočen, — da gredo najina pota preveč narazen, ubogo moje dekle. Tvoja ljubezen je z menoj in proti meni. Tvoje srce pripada meni, toda tvoje nade, tvoje želje so na strani mojih sovražnikov. V duhu me smatraš za ponarejevalca in lažnivca, na drugi strani pa veš, da govorim resnico. Želiš verjeti mi, z grozo odklanjaš kar govorim. V resnici bi se hotela prepričati, kaj je tvoj oče, tisto idealno bitje, ki je v apoteozi vstalo pred teboj. Ne pomisliš, da bi morala takega očeta, kakor je on, tisočkrat preklesti. Tvojo čudovito energijo, ki bi te bila lahko dvignila tako visoko in ti prinesla toliko koristi, je izrabljala samo za svojo častihlepnost, za svojo dobičkahlepnost, za svoj vražji ponos. Kam te je pahnila ta krinka roka, ti nesrečnica? V mlako, v obup... pod kolesa njegovega avtomobila, kamor si se vrgla, da bi te strla.

— Umolkne vendar že! — ga je rotila Bertranda.